ஸ்ரீ குருப்யோ நம:

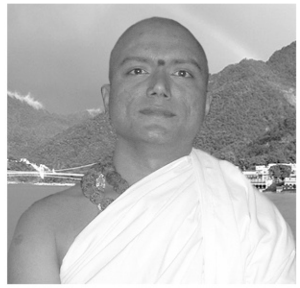

‘திராவிடாசாரியார்’ என்று அறியப்படும் **ஸ்ரீ இராமகிருஷ்ணன் ஸ்வாமிஜி** அவர்கள் 1972 ம் ஆண்டு தமிழ்நாட்டில் திண்டுக்கலில் அவதரித்தார். ஸ்ரீ ஸ்வாமிஜீ வளர்ந்தது, படித்தது கணிப்பொறி நிறுவனத்தினை நடத்தியதும் சென்னையில் என்று இருந்த நிலையில் ஆன்மீக நாட்டத்தால் 1997 ம் ஆண்டு மார்ச் மாதம் இமாலயத்திற்க்கு வந்தார். அதன்பின்னர் வேறு எங்கும் செல்லாது முழு மூச்சாக யோகீஷ்வரரான **ஸ்ரீ சாந்தி தர்மானந்த சரஸ்வதி** ஸ்வாமிகளிடம் சமஸ்கிருத வியாகரணம், சாங்கியம், யோகம், நியாயம், வைசேஷிகம், பூர்வ மீமாம்ஸை, காஷ்மீர சைவ சித்தாந்தம் மற்றும் வேதாந்தத்தின் பிருகத் பிரஸ்தான த்ரயத்தையும் (சித்சுகி , அத்வைதசித்தி, கண்டனகண்டகாத்யம்) , அன்னாரது சிஷ்யர் விரக்த சிரோமணி **ஸ்ரீ சர்வேஷானந்த சரஸ்வதி** ஸ்வாமிகளிடம் பிரஸ்தான த்ரயத்தையும் (பகவத் கீதை, உபநிஷத், பிரம்ம சூத்திரம்) கசடற கற்றார். ஸ்ரீ ஸ்வாமிஜீ பல மொழிகளில் தேர்ச்சி பெற்றவரும் ஆவார். கற்று தருவதில் எந்த நாட்டமும் இல்லாத ஸ்ரீ ஸ்வாமிஜீ குருவின் ஆணைக்கிணங்கி சாஸ்திரங்களை, தமிழ் நாட்டிலும் கூட முறையாக இல்லாத நிலையில், ரிஷிகேசத்தில் கிரமமாக தமிழில் போதிக்கின்றார். அதுமட்டுமல்லாது , எளிய தமிழில் எல்லா சாஸ்திரத்திற்க்கும் உண்டான அடிப்படையான நூலினை தெளிவாக விளக்கியருளியிருக்கிறார். குருந்தட்டிலும் படிப்பிக்கும் முறையில் பதிவாக்கி வெளியிட்டுள்ளார்.

ஸ்ரீ குருப்யோ நம:

ஸ்ரீ ஸ்வாமிஜீ தமிழில் இயற்றிய நூல்கள் -

1. **வியாகரணம்** (இலக்கணம்) - ஸ்ரீ வரதராஜரின் லகுசித்தாந்த கௌமுதி லகுலஹரி விளக்கவுரையுடன்

2. **சாங்கியம்** - ஸ்ரீ ஈஷ்வர கிருஷ்ணரின் காரிகைகளும் கௌடபாத பாஷ்யமும், சாங்கிய லஹரி விளக்கவுரையுடன்

3. **யோகம்** - ஸ்ரீ பதஞ்சலி முனிவரின் சூத்திரங்களும் வியாச பாஷ்யமும் யோக லஹரி விளக்கவுரையுடன்

4. **தர்க்கம்** - ஸ்ரீ அன்னம்பட்டரின் தருக்க சங்கிரகமும் ஸ்ரீ சந்திரஜ சிங்கரின் பதகிருத்யமும், தர்க்க லஹரி விளக்கவுரையுடன்

5. **பூர்வமீமாம்ஸை** - ஸ்ரீ லௌகாக்ஷி பாஸ்கரரின் அர்த்த சங்கிரகம் அர்த்த லஹரி விளக்கவுரையுடன்

6. **சிவ பஞ்சாக்ஷரி பாஷ்யம்** - ஸ்ரீ சுரேஷ்வராச்சாரியாரின் பாஷ்யம்

7. **வேதாந்தம்**

- ஸ்ரீ சுரேஷ்வராசாரியாரின் நைஷ்கர்ம்யசித்தி சித்தி லஹரி உரையுடன்
- ஸ்ரீ கங்காதரேந்திர சரஸ்வதிகளின் சுவாராஜ்யசித்தி த்விதீய சித்தி லஹரி உரையுடன்
- ஸ்ரீ தர்மராஜ அத்வரீந்திரரின் வேதாந்த பரிபாஷை வேதாந்த லஹரி விளக்கத்துடன்.
- ஸ்ரீ சங்கராசாரியாரின் சாதனா பஞ்சகம் சாதனோபதேஷ லஹரி விளக்கத்துடன்.
- ஸ்ரீ சங்கராசாரியாரின் சாந்தோகிய உபநிஷத் பாஷ்யம் முதல் அத்யாயம்

.

ஸ்ரீ குருப்யோ நம:

பதிப்பு - 2006

கிடைக்குமிடம்

ஷாஸ்திர நேத்திராலயா
நெ 1. ஆத்ம விஞ்ஞான பவன்
பாபா காளி கம்பளி
ராம் நகர்
பசுலோக் போஸ்ட்
ரிஷிகேஷ், இமயமலை

Shasthra Nethralaya
No 1. Atma Vigyana Bhavan
Baba Kali Kambli
Ram Nagar
Pasulok Post
Rishikesh, Himalayas

ஸ்ரீ குருப்யோ நம:

(ஆச்சாரியவான் புருஷோ வேத –
குருவை உடையவர் ஞானத்தை அடைகின்றார்)

लघुसिद्धान्तकौमुदी

லகுசித்தாந்தகௌமுதீ

गुरुपर्वतमात्मेति मूर्तिभेदविभागिने ।

व्योमवद् व्याप्त देहाय अरुणाचलाय नमः ॥

குருபர்வதமாத்மேதி மூர்திபேதவிபாகினே

வ்யோமவத் வ்யாப்த தேஹாய அருணாசலாய நம:

குரு என்பதால் பெரிய அதாவது அண்ணா என்றும் பர்வதம் என்பதால் மலை என்றும் அதாவது அண்ணாமலை என்கிற தெய்வமாகவும் மலை ரூபமாகவும் ஆத்மாரூபமாகவும் மூன்று பிரிவாக இருப்பவரை ஆகாயத்தினை போன்று வியாபித்து இருப்பவரான அருணாசலரை வணங்குகிறேன்.

அல்லது

குரு என்பதால் குருவாக என்றும் பர்வதம் என்பதால் மலை என்றும் அதாவது மலைவடிவினன் அல்லது மலைகளின் அரசன் ஈஷ்வரனாகவும் ஆத்மாரூபமாகவும் மூன்று பிரிவாக இருப்பவரை ஆகாயத்தினை போன்று வியாபித்து இருப்பவரான அருணாசலரை வணங்குகிறேன்.

नत्वा सरस्वतीं देवीं शुद्धां गुण्यां करोम्यहम् ।

पाणिनीयप्रवेशाय लघुसिद्धान्तकौमुदीम् ॥

நத்வா ஸரஸ்வதீம் தேவீம் ஷுத்தாம் குண்யாம் கரோம்யஹம்
பாணிநீயப்ரவேஷாய லகுசித்தாந்தகௌமுதீம்

சுத்தமும் நல்ல குணமுமுடைய சரஸ்வதி தேவியை வணங்கி பாணினியின் அஷ்டாத்யாயியில் ப்ரவேசிப்பதர்க்காக இந்த சிறிய சித்தாந்த கௌமுதியை எழுதுகிறேன்.

மங்களாசரணம் என்கிற வாழ்த்துப்பாடல் முதலில், நடுவில் மற்றும் முடிவில்

எவர் செய்கின்றாரோ அவர் வீர புருஷராகவும், (வீரம்- ஞானம்), ஆயுஷ்மானாகவும் ஆகின்றார். அந்த கிரந்தத்தை படிக்க பெறுபவர்களும், படிப்பிப்பவர்களும் மங்களத்தினை அடைகின்றனர் என்று **பதஞ்சலி** முனிவர் **மஹாபாஷ்யத்தில் 'சமாப்தி காமோ மங்களம் ஆசரேத்'** என்று சாஸ்திர வாக்கியத்தினை கூறியிருப்பதால், மக்களின் இடையில் இது பிரச்சாரம் அடையவும் செய்யப்பட்டது.

अथ संज्ञाप्रकरणम्

அத சம்ஜ்ஞா

अ इ उ ण् ।1 ऋ ऌ क् ।2। ए ओ ङ् ।3। ऐ औ च् ।4। ह य व र ट् ।5। ल ँ ण् ।6। ञ म ङ ण न म् ।7। झ भ ञ् ।8। घ ढ ध ष् ।9। ज ब ग ड द श् ।10। ख फ छ ठ थ च ट त व् ।11। क प य् ।12। श ष स र् ।13। ह ल् ।14।

அ இ உ ண் - 1 – ரு ல்ரு க் - 2 – ஏ ஓ ங் - 3 – ஐ ஔ ச் - 4 – ஹ ய வ ர ட் - 5 - ல ண் - 6 – ஞ ம ங ண ன ம் - 7 - ஜ ப ஞ் - 8 - க ட த ஷ் - 9 - ஜ ப க ட த ஷ்2 - 10 - க ப ச ட த ச ட ப வ் - 11 – க ப ய் - 12 - ஷ2 ஷ ஸ ர் - 13 – ஹ ல் - 14 –

इति माहेश्वराणि सूत्राण्यणादिसंज्ञार्थानि। एषामन्यन्त्या इतः। हकारादिष्वकार उच्चारणार्थः। लण्मध्ये त्वित्संज्ञकः।

என்பது மகேஷ்வரனிடமிருந்து வந்தது 'அண்' (**अण्**) முதலிய பெயர்களை குறிப்பது. (இது பிரத்யாஹார சூத்திரம் என்றும் கூறப்படுகிறது). இதன் கடைசி 'இத்' (**इत्**) ஆகும். 'ஹ' (**ह**) முதலியவைகளில் உள்ள 'அ' (**अ**) ஆனது உச்சாரணம் செய்வதற்க்காக. 'லண்' – ல் (**लण्**) உள்ள 'அ' (**अ**) ஆனது 'இத்' (**इत्**) என்ற பெயர் உடையது.

=================

➔ 'லண்' (**लण्**) – ன் இடையில் உள்ள 'அ' உச்சாரணத்திற்க்கு அல்ல என்பதும் 'இத்' (**इत्**) என்பதும் **उपदेशेऽजनुनासिक इत्** சூத்திரத்தில் விளக்கப்படும்.மேலும் இதன் பிரயோகம் ர (**रँ**) என்ற பிரத்யாஹாரம் உருவாக்குவதற்கே. இது **उरण् रपरः** சூத்திரத்தில் விளக்கப்படும்.

இங்கு தரப்பட்ட முறை இதுவேயாகும் -

எண்ணிக்கை , சூத்திரம் , சூத்திர எண் , சூத்திர வகை
ஃபார்முலா
அனுவிருத்தி - @ , (எந்த சூத்திரத்திலிருந்து சொற்க்கள் வந்தது
விபக்தி - #, என்ன வேற்றுமை
விருத்தி - * லகு – வில் தரப்பட்ட விளக்கம் , தமிழாக்கம் , வார்த்திகம் {}, உதாஹரணம்.
உதவி விளக்கம்.

பி சூ என்றால் பிரகிருத (நடக்கும்) சூத்திரம்.

1. हलन्त्यम् 1/3/3 ॥ (संज्ञा सूत्रम्)

उपदेश अन्त्यं हल् => **इत्**

अनुवृत्तिः। @

उपदेशे, इत् 1/3/2।

विभक्तिः। #

उपदेशे [71], अन्त्यम् [11], हल् [11], इत् [11]।

वृत्तिः। *

उपदेशेऽन्त्यं हल् इत् स्यात्। उपदेश आद्योच्चारणम्। सूत्रेष्वदृष्टं पदं सूत्रान्तरादनुवर्तनीयं सर्वत्र ।।

உபதேசத்தில் கடைசி ஹள் (மெய் எழுத்து) **(हल्)** இத் **(इत्)** ஆகின்றது. உபதேசம் என்பது முதலில் உச்சரிக்கப்பட்டது ஆகும். சூத்திரத்தில் இல்லாத பதங்கள் வேறு சூத்திரங்களில் இருந்து கொண்டு வரப்படவேண்டும் எப்பொழுதும்.

=================

➔ சூத்திரங்களில் உள்ள பதங்கள் முழுமையான விளக்கம் தர இயலாதபொழுது மற்ற சூத்திரங்களில் உள்ள பதங்களால் நிறைவுசெய்யப்படும். இந்த சூத்திரத்தில் ஹல் அந்த்யம் என்ற இரண்டு பதங்கள் உள்ளன இவைகள் முழுமையை அடைய மற்ற சொற்கள் அனுவிருத்தி செய்யப்படுகிறது.

அனுவிருத்தி **(अनुवृत्ति)** மூன்று வகைப்படும் -

1. கோ மூத்திர நியாயம் **(गो मूत्र न्याय)** அதாவது மாட்டு மூத்திரத்தினை போன்று சொல் (ற்கள்) தொடர்ந்து ஓடுவது ஒரு குறிப்பிட்ட சூத்திரம் வரையில்.

2. மண்டூக ப்ளுத ந்யாயம் **(मन्डूकप्लुत न्याय)** அதாவது தவளையைப்போன்று தாவி தாவி சொற்கள் செல்வது.

3. சிம்ஹ அவலோகன நியாயம் **(सिंह अवलोकन न्याय)** சிங்கம் செல்லுகையில் திரும்பி நோக்குவது போல சூத்திரத்திலிருந்து சொல்லானது முன்னர் உள்ள சூத்திரத்திர்க்கு செல்வது.

உபதேஷமானது ஆறு வகைப்படும் -

1. மாகேஷ்வர சூத்திரம் - முன்னர் கண்ட பிரத்யாஹார சூத்திரம்
2. தாது பாடம் - வேர்ச்சொர்க்கள்
3. கண பாடம் - சொர்க்கூட்டங்கள்
4. பிரத்யயம் - வேற்றுமை, எச்சம்
5. ஆகமம் - இடைச்சொருகளாக வரும் எழுத்துக்கள்
6. ஆதேஷம் - மாற்றாக வரும் எழுத்துக்கள

சூத்திரங்களானது ஆறு வகைப்படும் -

1. சம்ஞா
2. பரிபாஷா
3. விதி
4. நியமம்
5. அதிதேஷம்
6. அதிகாரம்

2. अदर्शनं लोपः 1/1/60 ।। (संज्ञा सूत्रम्)

अदर्शनम् => लोप संज्ञम्

@ प्रसक्तस्य (स्थानस्य) 1/1/50।

प्रसक्तस्य [61], अदर्शनं [11], लोप [11], संज्ञं, स्यात्।

* प्रसक्तस्यादर्शनं लोपसंज्ञं स्यात् ।।

இப்போது இருப்பது அல்லது பேசப்படுவது மறைந்து போதல் லோப (लोप) எனப்படும்.

3. तस्य लोपः 1/3/9 ।। (विधि सूत्रम्)

इत् => लोपः

@ तस्य -- इत् 1/3/2।

तस्य [61], इत् [61], लोपः [11], स्यात्।

* तस्येतो लोपः स्यात्। णादयोऽणाद्यर्थाः ।।

அதனுடைய இத் (इत्) ஆனது லோபம் (लोप) ஆகட்டும். ண (ण) முதலியவையோ அண் (अण्) முதலிய பிரத்தியகாரங்கள் செய்வதற்காக.

4. आदिरन्त्येन सहेता 1/1/71 ।। (संज्ञा सूत्रम्)

आदि + …. + अन्त्यम् => संज्ञा

@ स्वस्य (स्वम्) 1/1/68 ।

आदि [11], अन्त्येन [31], इता [31], सह [0], स्वस्य [61]

* अन्त्येनेता सहित आदिर्मध्यगानां स्वस्य च संज्ञा स्यात्। यथाऽणिति अइउ वर्णानां संज्ञा। एवं अच् हल् अल् इत्यादयः ।।

கடைசி இத் (इत्) -வுடன் சேர்ந்த முதலில் உள்ள எழுத்து தனக்கும் மற்றும் நடுவில் உள்ளதற்க்கும் இப்பெயர் ஆகும். (பிரத்தியஹாரம்). எப்படி அண் (अण्) என்பது அ, இ, உ எழுத்துக்களின் பெயர் ஆகின்றதோ.

அப்படியே அச், அல், ஹல் (अच् ,अल् , हल्) ஆகியவைகளும் ஆகும்.

5. ऊकालोऽज्झ्रस्वदीर्घप्लुतः 1/2/27 ।। (संज्ञा सूत्रम्)

1, 2, 3 मात्रा => ह्रस्व, दीर्घ , प्लुत संज्ञा

ऊकालो 11, अच् 11, ह्रस्वदीर्घप्लुत 11 । वां – उ 61 वः – उ 11 ।

* उश्च ऊश्च ऊ3श्च वः। वां काल इव कालो यस्य सोऽच् क्रमाद् ह्रस्वदीर्घप्लुतसंज्ञः स्यात्। स प्रत्येकमुदात्तादिभेदेन त्रिधा ।।

உ, ஊ, ஊ3 வாம் (उ, ऊ, ऊ3 व) ஆகட்டும் அந்த வாமுடைய காலத்தை போல எதனுடைய காலமோ, அந்த அச் (உயிர் எழுத்து) கிரமமாக ரஸ்வம் (குறில்) தீர்க்கம் (நெடில்) ப்ளுத்தம் (விளி) ஆகிய பெயர்களை அடைகிறது.

ஒவ்வொன்றும் உதாத்தம் முதலிய வேறுபாட்டினால் மூன்று வகைப்படுகின்றது.

6. उच्चैरुदात्तः 1/2/29 ।। (संज्ञा सूत्रम्)

उच्चैः (Acute) => उदात्त संज्ञा

@ अच् – 1/2/27 ।

उच्चैः 0,उदात्तः 11,अच् 11 ।

விதிக்கப்பட்ட ஸ்தானத்தில் இருந்து அதன் மேல் பாகத்தில் உச்சரித்தால் அது உதாத்தம் ஆகும்.

7. नीचैरनुदात्तः 1/2/30 ।। (संज्ञा सूत्रम्)

नीचैः (Grave) => **अनुदात्त संज्ञा**

@ अच् – 1/2/27 ।

नीच्चैः [0], अनुदात्तः [11], अच् [11] ।

விதிக்கப்பட்டதில் இருந்து கீழ் பாகத்தில் உச்சரித்தால் அது அனுதாத்தம் என்று பெயர்.

8. समाहारः स्वरितः 1/2/31 ।। (संज्ञा सूत्रम्)

समहारः (Circumflex) => **स्वरितः संज्ञा**

@ अच् – 1/2/27, उदात्तः – 1/2/29, अनुदात्तः 1/2/30।

उदात्तत्वानुदात्तत्वयोः [62], समाहारः [11], अच् [11],स्वरितः [11]।

* स नवविधोऽपि प्रत्येकमनुनासिकत्वाननुनासिकत्वाभ्यां द्विधा ।।

உதாத்தம் அனுதாத்தம் ஒன்றாக சேர்ந்து சொன்னால் அது ஸ்வரித்தம் ஆகும்.

(அல்லது) விதிக்கப்பட்ட ஸ்தானத்தில் சொல்வது ஸ்வரித்தம்.

அந்த ஒன்பது வகையும் ஒவ்வொன்றும் அனுநாசிக்கம் அனனுநாசிக்கம் என்று இரு வகைப்படும்

➔ अ ரஸ்வம் (குறில்) தீர்க்கம் (நெடில்) ப்ளுத்தம் (விளி) -- 3
உதாத்தம் அனுதாத்தம் ஸ்வரித்தம -- 9
அனுநாசிக்கம் அனனுநாசிக்கம்– 18

9. मुखनासिकावचनोऽनुनासिकः 1/1/8 ॥ (संज्ञा सूत्रम्)

मुख + नासिका => **अनुनासिकः संज्ञा**

मुखनासिकावचनः [11], अनुनासिकः [11] ।

* मुखसहितनासिकयोच्चार्यमाणो वर्णोऽनुनासिकसंज्ञः स्यात्। तदित्थं - अ इ उ ऋ एषां वर्णानां प्रत्येकमष्टादश भेदाः। लृवर्णस्य द्वादश तस्य दीर्घाभावात्। एचामपि द्वादश तेषां ह्रस्वाभावात् ॥

வாயுடன் , மூக்குடனும் சேர்ந்து உச்சரிக்கப்படும் வர்ணம் அனுநாசிக்கம் என்ற பெயர் அடைகின்றது. வாயினால் மட்டும் உச்சரிக்கப்படுவது அனனுநாசிக்கம் ஆகும்.

அது இப்படி அ, இ., உ, ர்ரு (अ, इ , उ, ऋ) இந்த வர்ணங்களுக்கு

ஒவ்வொன்றிற்கும் பதினெட்டு வகைகள் உண்டு. ர்லு (ऌ) வர்ணர்த்திற்க்கு 12 வகை ஆகும். ஏன் என்றால் இதற்க்கு தீர்க்கம் இல்லை.

ஏச் க்கும் அதாவது ஏ, ஓ, ஐ, ஔ (एच् - ए ओ ऐ औ) இதற்க்கு ஹ்ரஸ்வம் (குறில்) இல்லாததால் பனிரெண்டு வர்ணம் ஆகும்.

10. तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम् 1/1/9 ॥ (संज्ञा सूत्रम्)

आस्य (मुखम्) प्रयत्नं आभ्यन्तर = बाह्य => **सवर्ण संज्ञा**

तुल्यास्यप्रयत्नं [11], सवर्णम् [11] ।

* ताल्वादिस्थानमाभ्यन्तरप्रयत्नश्चेत्येतद्द्वयं यस्य येन तुल्यं तन्मिथः सवर्णसंज्ञं स्यात् (ऋऌवर्णयोर्मिथः सावर्णयं वाच्यम्)। अकुहविसर्जनीयानां कण्ठः। इचुयशानां तालु। ऋटुरषाणां मूर्धा। ऌतुलसानां दन्ताः। उपूपध्मानीयानामोष्ठौ। ञमङणनानां नासिका च। एदैतोः कण्ठतालु। ओदौतोः कण्ठोऽष्ठम्। वकारस्य दन्तोष्ठम्। जिह्वामूलीयस्य जिह्वामूलम्। नासिकाऽनुस्वारस्य।

यत्नो द्विधा आभ्यन्तरो बाह्यश्च। आद्यः पञ्चधा स्पृष्टेषत्स्पृष्टेषद्विवृतसंवृतभेदात्। तत्र स्पृष्टं प्रयत्नं स्पर्शानाम्। ईशत्स्पृष्टमन्थस्थानाम्। ईषद्विवृतमूष्मणाम्। विवृतं स्वराणाम्। ह्रस्वस्यावर्णस्य प्रयोगे संवृतम्। प्रक्रियादशायां तु विवृतमेव। बाह्यप्रयत्नस्त्वेकादशधा विवारः संवारः श्वासो नादोऽघोषो घोषोऽल्पप्राणो महाप्राण उदात्तोऽनुदात्तः स्वरितश्चेति। खरो विवाराः श्वासा अघोशाश्च। हशः संवाराः नादा घोशाश् च वर्गाणां प्रथमतृतीयपञ्चमा यणश्चाल्पप्राणाः। वर्गाणां द्वितीयचतुर्थौ शलश्च महाप्राणाः। कादयो मावसानाः स्पर्शाः। यणोऽन्तस्थाः। शल उष्माणः। अचः स्वराः। ᳲकः, ᳲखः इति कखाभ्यां प्रागर्धविसर्गसदृशो जिह्वामूलीयः। ᳳपः, ᳳफः, इति पफाभ्यां प्रागर्धविसर्गसदृश उपध्मानीयः। अं, अः इत्यचः परौ अनुस्वारविसर्गौ ॥

நாக்கு முதலிய இடங்களும் உள்ளிருந்து செய்யப்படும் முயற்ச்சி ஆகிய இரண்டும் எதற்க்கு, எதனுடன் ஒன்றாக இருக்கின்றதோ அது ஒன்று மற்றொன்றுக்கு ஸவர்ணம் என்ற பெயர் (சமாண வர்ணம்) அடைகின்றது.

{ர்ரு, ல்ரு (ऋ ऌ) என்ற இரண்டு வர்ணங்களுக்கும் ஒன்றுக்கொன்று ஸவர்ணத்தன்மை உள்ளது. } என்பது வார்த்திகம்

அ, கு, ஹ மற்றும் விசர்கத்திற்க்கு (अ, कुँ, ह, ः) கண்டம். கு என்பது

இங்கு குங் என்று அறிய வேண்டும். இப்படி எழுதப்பட்டால் அது முழு, க வர்க ஜாதியையும் குறிக்கும். (உ-ம்)

கு என்பது க, க்க, க், க், ங் ஆகும். இது போலவே மற்றவைக்கும் உண்டு என்று அறிய வேண்டும்.

இ, சு , ய மற்றும் ஷ $_2$ (इ चुँ य श) ஆகியவை உள்நாக்கில் இருந்து.

ர்ரு, டு, ர, ஷ (ऋ टुँ र ष) ஆகியவை மேல் அண்ணத்தில் இருந்து.

ர்லு, துங், ல, மற்றும் ஸ (ऌ तुँ ल स) பற்களின் ஆகியவை

உ, பு (उ पुँ) மற்றும் உபத்மாணியம் இவைகளுக்கு உதடுகள்.

ஞ, ம, ங, ண மற்றும் ந (ञ म ङ ण மற்றும் न) இவைகள் அவைகளின் சொந்த ஸ்தானத்துடன் மூக்கும் சேரவேண்டும்.

ஏ மற்றும் ஐ (ए ऐ) இவைகள் கண்டத்தில் இருந்தும் உள்நாக்கில் இருந்தும்.

ஒ, ஔ (ओ औ)இவைகள் கண்டத்தில் இருந்தும் உதட்டில் இருந்தும்.

வ காரம் (व) பல் மற்றும் , உதட்டில் இருந்து.

ஜிஹ்வாமூலியம் (ᳵ) நாக்கின் (நுனியில்) இறுதில் இருந்து. ᳵ க, ᳵ க $_2$
அனுஸ்வாரமானது மூக்கில் இருந்து.

முயற்ச்சி இரண்டுவகை, அவை உள் மற்றும் வெளி என்று ஆகும்.

முதல் வகை (ஆப்பியந்த்தரம்) ஐந்து வகைப்படுகின்றது ஸ்பிருஷ்டம், ஈஷத்ஸ்பிருஷ்டம், ஈஷத்விவ்விருத்தம் , விவ்விருத்தம், மற்றும் சம்விருத்தம் என்று ஆகும்.

அங்கு (அவைகளில்) ஸ்பிருஷ்டம் என்கின்ற முயற்ச்சி ஸ்பர்ஷ எழுத்துக்களுக்கு (ஐந்து வர்ணங்களுக்கு) (குங், சுங்,டுங், துங், புங்) (कुँ चुँ टुँ तुँ पुँ)

ஈஷத்ஸ்பிருஷ்டம் ,அந்தஸ்த்த எழுத்துக்களுக்கு. (ய,வ,ர,ல) (य व र

ल)

ஈஷத்விவ்விருத்தம (ஸ, ஷ$_2$, ஷ, ஹ) (स श ष ह) ஊஷ்மாணம் எனப்படும் எழுத்துக்களுக்கு.

விவ்விருத்தம் என்பது ஸ்வரங்களுக்கு. (अ इ उ ऋ ऌ ए ओ ऐ औ)

குறில் ஆன அகாரத்திற்க்கு பிரயோகிக்கும் போது சம்விருத்தம் ஆகும். பிரக்கிரையை செய்யும்பொழுதோ விவ்விருத்தமே.

வெளியில் செய்யப்படும் பிரயேத்தனமோ (முயற்ச்சி) 11 வகைப்படும். விவாரம், சம்வாரம் , ஷ்வாசம், நாதம் , அகோஷம், கோஷம், அல்ப்பப்பிராணன், மகாபிராணன், உதாத்தம், அனுதாத்தம் , ஸ்வரித்தம் ஆகும்.

கர் (खर्) எழுத்துக்களுக்கு விவ்வாரம் , ஷ்வாசம் மற்றும் அகோஷமும்,

ஹஸ் (हश्) எழுத்துக்களுக்கு ஸம்வாரம் , நாதம் மற்றும் கோஷம் ஆகும்.

வர்கங்களில் முதல் மூன்று மற்றும் ஐந்தாவது மற்றும் யண் (यण्) அல்ப்பப்பிராணன் ஆகும்.

வர்கங்களில் இரண்டு, நான்கு மற்றும் ஷ$_2$ள் (शल्) மகாப்பிராணன் ஆகும்.

க முதல் ம வரை (क – म) உள்ள 25 எழுத்தக்களும் ஸ்பர்ஷம் எனப்படும்.

யண் (यण्) எழுத்தக்கள் அந்தஸ்த்தம் எனப்படும்.

ஷ$_2$ள் (शल्) என்ற எழுத்துக்கள் ஊஷ்மானம் எனப்படும்.

அச் (अच्) எழுத்துக்கள் அதாவது உயிர் எழுத்துக்கள் ஸ்வரங்கள் எனப்படும்.

முதல் மற்றும் இரண்டாவது காவின் முன்பு வரும் பாதி விஸர்க்கத்திற்க்கு (ᳵ) சமமானது இதற்க்கு ஜிஹ்வாமூலியம் எனப்படும்.

முதல் மற்றும் இரண்டாவது பாவின் முன்பு வரும் பாதி விஸர்க்கத்திற்க்கு (ᳲ) சமம் இதற்க்கு ஊஷ்மானியம் என்று பெயர்.

அம், அ: , என்று (अं अः) அச்சினை (अच्) தொடர்ந்து வருவது அனுஸ்வாரம், விசர்க்கம் ஆகும்.

=================

➔ कुँ --> क ख ग घ ङ

11. अणुदित्सवर्णस्य चाऽप्रत्ययः 1/1/69 ॥ (संज्ञा सूत्रम्)

अप्रत्यय अण् & उदित् => **सवर्ण**

@ स्वस्य (स्वम्) 1/1/68 ।

अण् [11], उदित् [11], सवर्णस्य [61], च [0], अप्रत्ययः [11], स्वस्य [61] ।

* प्रतीयते विधीयत इति प्रत्ययः। अविधीयमानोऽणुदिच्च सवर्णस्य संज्ञा स्यात्। अत्रैवाण् परेण णकारेण। कुँचुँटुँतुँपुँ एते उदितः। तदेवम् - अ इत्यष्टादशानां संज्ञा। तथेकारोकारौ ऋकारस् त्रिंशतः। एवं ऌकारोऽपि। एचो द्वादशानाम्। अनुनासिकाननुनासिकभेदेन यवला दिविधा; तेनाननुनासिकस्ते द्वयोर्द्वयोः संज्ञा ॥

எது மாறாகிறதோ, விதிக்கப்படுகிறதோ (வேறு சூத்திரங்களால்) அது பிரத்யயம் ஆகும். விதிக்கப்படாத அண் (अण्) மற்றும் உத் (उत्) , இத் (इत्) ஆக இருப்பதும் சவர்ணம் எனப்படும்.

இங்கு மட்டுமே அண் (अण्) என்பது பரத்தில் உள்ள (இரண்டாவதாக உள்ளது அதாவது லண் (लँण्) ல் உள்ளது.) ணகாரத்துடன் என்று அறிய

வேண்டும்.

கு, சு, டு, து, பு (कुँ चुँ टुँ तुँ पुँ) ஆகியவை உதித் (उदित्) எனப்படும்.

அது இப்படி அ (अ) என்பது 18 வகைக்கும் பெயர்.

அதுபோலவே இ க்காரத்திற்கும் உ-க்காரத்திற்க்கும் (इ उ) 18 வகை ஆகும்.

ர்ருகாரம் மற்றும் ர்லுகாரத்திற்க்கும் (ऋ ऌ) 30 வகை ஆகும்.

ஏச் க்கு (एच्) 12 வகைப்படும்.

அனுநாசிக்கும் (ம) அனனுநாசிக்கம் என்ற ய , வ மற்றும் ள (य व ल) இரண்டு வகை எனப்படும். அந்த அனனுநாசிக்கையால் அவை இரண்டுக்கும் இரண்டு பெயர்கள்.

12. परः सन्निकर्षः संहिता 1/4/109 ।। (नियम सूत्रम्)

वर्ण + वर्ण => संहिता संज्ञा

परः [11], सन्निकर्षः [11], संहिता [11]।

* वर्णानामतिशयितः सन्निधिः संहितासंज्ञः स्यात् ।।

வர்ணங்களின் (अच्) அதிசயமான (இடைவெளியற்று நெருக்கமாக) இருப்பது சம்ஹிதா.

13. हलोऽनन्तराः संयोगः 1/1/7 ।। (संज्ञा सूत्रम्)

हल् + हल् => संयोग संज्ञा

हलः [13], अनन्तराः [13], संयोगः [11] ।

* अज्भिरव्यवहिता हलः संयोगसंज्ञाः स्युः ॥

அச் (अच्) எழுத்துக்களால் (உயிர் எழுத்துக்கள்) பிரிக்கப்படாத ஹல் (हल्) எழுத்து (மெய் எழுத்து) சம்யோகம் அடைகின்றது.

=================

➔ அந்த்யம் (अन्त्यम्) என்ற சொல்லில் ந் த் ய (न् त् य) அச் (अच्) எழுத்துக்களால் பிரிக்கப்படாததால் சம்யோகம் ஆகும்.

14. सुप्तिङन्तं पदम् 1/4/14 ॥ (संज्ञा सूत्रम्)

सुप् अन्तं & तिन्ङ् अन्तं => पद संज्ञम्

* सुबन्तं तिङन्तं च पदसंज्ञं स्यात् ॥

சுப் (सुँप्) விகுதி முடிவாக உள்ளதும் திங் (तिङ्) முடிவாக உள்ளதும் பதம் எனப்படுகிறது.

சம்ஞா முற்றும்

इति संज्ञाप्रकरणम्

अथ अच्सन्धि प्रकरणम्

அத அச்சந்தி

15. इको यणचि 6/1/77।। (विधि सूत्रम्)

इक् + अच् => यण्

@ संहितायां 6/1/72 ।

इकः [61], याण् [11], अचि [71], संहितायां [71]।

* इकः स्थाने याण् स्यादाचि संहितायां विषये। सुधी + उपास्य इति स्थिते ।।

இக் -ன் (इक्) இடத்தில் யண் (यण्) ஆகும் அச் (अच्) தொடர்ந்து இருக்கும்பொழுது சம்ஹிதா விஷயத்தில் (உயிர் எழுத்து அடுத்து அடுத்து இருக்கும் பொழுது).

சுதீ + உபாஸ்ய என்ற நிலையில்

सुध् + ई + उ + पास्य

16. तस्मिन्निति निर्दिष्टे पूर्वस्य 1/1/66।। (परिभाषा सूत्रम्)

------ + 7 विभक्ति => पूर्वस्य आदेशम्

तस्मिन् 71, इति 0, निर्दिष्टे 71, पूर्वस्य 61।

* सप्तमीनिर्देशेन विधीयमानं कार्यं वर्णान्तरेणाव्यवहितस्य पूर्वस्य बोध्यम् ॥

ஏழாம் வேற்றுமையால் விதிக்கப்பட்ட காரியமானது இடைவெளி இல்லாத முன்பு இருக்கும் வேறு வர்ணத்தில் என்று அறிய வேண்டும்.

17. स्थानेऽन्तरतमः 1/1/50॥ (परिभाषा सूत्रम्)

सदृशतम स्थानि => आदेश

@ आदेशः 1/1/48 ।

स्थाने 71, अन्तरतमः 11, आदेशः 11।

* प्रसङ्गे सति सदृशतम आदेशः स्यात्। सुध्य् + उपास्य इति जाते ॥

இந்த இடத்தில் அதிகமான ஒற்றுமை உள்ள ஆதேஷம் ஆகின்றது.

அவை நான்கு வகைப்படும் அவை ஸ்தானத்தினால் பொருளினால் பிரமாணத்தினால் (அளவு) , குணத்தினால்.

சுத் இ உ பாஸ்ய (सुध् + ई + उ + पास्य) என்ற இடத்தில் (இக்) இ, (அச்) உ इक् - ई अच् - उ ம் அடுத்தடுத்து வருவதால் ஸம்ஹிதாவாக (संहिता) இருப்பதால் **இகோ யணசி** (इको यनचि) என்று இக் ன் இடத்தில் யண் (इक् → यण्) வருகின்றது.

அப்படி ஈ (ई) இடத்தில் யண் (यण्) வரும் பொழுது அதில் மிகவும் சத்ருஷம் உள்ள யகாரம் (**सदृशतम य्**) (ஆதேஷமாக) பதிலீடாக இடுகின்றோம்.

அப்படியாக ஸுத் ய் உ பாஸ்ய என்று ஆகின்றது.

सुध् + **य्** + उ + **पास्य**

18. अनचि च 8/4/47।। (विधि सूत्रम्)

अच् + यर् + **न** अच् => **यर्** + **यर्**

@ अचः 8/4/46, यरः, वा 8/4/45 ।

अनचि [71], च [0], यरः [61], द्वे [11], वा [0], अचः [51]।

* अचः परस्य यरो द्वे वा स्तो न त्वचि। इति धकारस्य द्वित्वम् ।।

அச் -யை (अच्) தொடர்ந்து யர் (यर्) வரும் பொழுது அது யர் (यर्) இரண்டாகலாம் (விகல்பத்துடன்) . அச் (अच्) தொடர்ந்து வராதபொழுது என்று அறியவும். (த இரண்டாகின்றது) .

அச் -ல் (अच्) உள்ள உ (उ) -வை தொடர்ந்து யர் -ல் (यर्) உள்ள த (ध्) வருகின்றது. இதை தொடர்ந்து யகாரம் (य्) வருகின்றது. இது அச் -ல் இல்லாததால் த (யர்) ஆனது இரண்டாகின்றது. இது **அனசி ச** (अनचि च) சூத்திரத்தின் படி

स् + उ + ध् + य् + उपास्य

சூத்திரத்தில் உள்ள வா என்பது விகல்பத்தை குறிக்கின்றது. அதாவது ஆகலாம் , ஆகாமலும் இருக்கலாம் என்பது ஆகும்.

(உ-ம்)

ஆகலாம் स् + उ + ध् + ध् + य् + उपास्य

ஆகாமலிருக்கலாம் स् + उ + ध् + य् + उपास्य

19. झलां जश्झशि 8/4/53।। (विधि सूत्रम्)

झल् + झश् => जश्

@ संहितायां 6/1/72 ।

झलां [63], जश् [11], झशि [71], संहितायाम् [71] ।

* स्पष्टम्। इति पूर्वधकारस्य दकारः ।।

தெளிவாக இருக்கின்றது (சூத்திரத்திலேயே தேவையான சொற்கள் உள்ளதால் வேறு அனுவிருத்தி செய்ய வேண்டிய அவசியம் இல்லை.

இகோ யணசி யை போல 6 ஆம் வேற்றுமை ஜல் (இக்) 1 ஆம் வேற்றுமை ஜஸ் (யண்) 7 ஆம் வேற்றுமை ஜஸ் (அசி) ஆகும்.

ஸு த் த் ய் உபாஸ்ய (स् + उ + ध् + य् + उपास्य) என்ற நிலையில்

ஜலாம் ஜஷ் ஜஸி (झलां जश् झशि) என்ற சூத்திரத்தினால் ஜல் ஆன $த_4$ ஆம்

ஜஸ் த்$_4$ தை (झल् ध् जश् ध्) தொடர்ந்து வரும் பொழுது ஜல் ஆன த்$_4$ ம் ஜஸ் ஆன த்$_3$ மாக (झल् ध् जश् द्) மாறும்.

ஸு த்$_3$ த்$_4$ ய் உபாஸ்ய स् + उ + द् + ध् + य् + उपास्य

वा

ஸு த்$_4$ ய் உபாஸ்ய स् + उ + ध् + य् + उपास्य

20. संयोगान्तस्य लोपः 8/2/23।। (विधि सूत्रम्)

सम्योगन्तस्य पदस्य => लोपः

@ पदस्य 8/1/16।

संयोगान्तस्य [61], पदस्य [61], लोपः [11]।

* संयोगान्तं यत्पदं तस्य लोपः स्यात् ।।

எந்த பதத்தின் கடைசியில் சம்யோகம் உள்ளதோ அதனின் லோபம் உண்டாகட்டும்.

சம்யோகம் என்பது இரண்டு மெய் எழுத்து அடுத்து அடுத்து உள்ள போது. பதம் **சுப்திங் அன்தம் பதம்** ஆகும்.

என்ற படியால் ஸு த்$_3$ த்$_4$ ய் (स् + उ + द् + ध् + य्) மற்றும் ஸு த்$_4$ ய் உபாஸ்ய (स् + उ + ध् + य्)என்ற நிலையில் த$_4$ காரம் ய் வும் த்$_3$ மற்றும் ய் சம்யோகத்தில் உள்ளது என்பதால் இந்த சூத்திரத்தின் மூலம்

முழுப்பதமும் (ஸு த் த் ய், ஸு த்ய்) (स् + उ + द् + ध् + य् । स् + उ + ध् + य्) லோபம் ஆகும் நிலையில்

அடுத்த சூத்திரம் அதனை தெளிவுபடுத்துகின்றது.

21. अलोऽन्त्यस्य 1/1/52 ॥ (परिभाषा सूत्रम्)

षष्ठीनिर्दिष्ट (स्थान) अन्त्य अल् वर्णस्य => **आदेशः**

@ षष्ठी, स्थाने 1/1/49, आदेशः 1/1/48।

स्थाने [71], षष्ठया [31], (निर्दिष्टस्य [61],) अन्त्यस्य [61], अलः [61], आदेशः [11]।

* षष्ठीनिर्दिष्टस्यान्त्यस्यालः आदेशः स्यात्। इति यलोपे प्राप्ते (यणः प्रतिषेधो वाच्यः) सुद्ध्युपास्यः, सुध्युपास्यः। मद्ध्वरिः, मध्वरिः। धात्त्रंशः, धात्रंशः। लाकृतिः ॥

ஆறாம் வேற்றுமையில் குறிக்கப்பட்ட கடைசி அல்-ல் (உயிர் மற்றும் மெய் எழுத்து) ஆதேசம் ஆகும்.

என்றால் ய லோபம் உண்டாகும் பொழுது.

வார்த்திகம்

யண் (य व र ल) தடை என்று சொல்ல வேண்டும்.

அப்படி என்றால் ஸம்யோகம் அன்தத்தில் உள்ள யண் (**यण्**) லோபம் ஆகாது.

ஸம்யோகா அன்தஸ்ய (संयोगान्तस्य) உள்ளதால் **ஸம்யோக அன்தஸ்ய லோபம்** சூத்திரத்தினால் பதம் முழுவதும் லோபம் ஆகும் நிலையில் **அலோ அன்தயஸ்ய** (अलोऽन्त्यस्य) சூத்திரத்தினால் கடைசி எழுத்துக்கு மட்டும் ஆதேசம் நடக்கும் என்றது. இந்த விதியினால் யகாரமானது லோபம் ஆகும். ஆனால் **யண ப்ரதிஷேதோ வாச்ய** என்ற வார்த்தினால் யகார லோபம் தடை செய்யப்படுகின்றது.

இந்த நிலையில் அச் ஹீனம் பரேண ஸம்யோஜ்யம் என்ற நியமப்படி யகாரம் உ-வுடன் சேர்வதால்

ஸுத் $_3$ த் $_4$ யூபாஸ்ய , ஸுத $_4$ யூபாஸ்ய

सुद्ध्युपास्य ॥ सुध्युपास्य ॥

உதாரணம்

1. மது அரி - मधु अरिः

म ध् उ अ रिः

இகோ யணசி (इको यणचि) -யின் படி

म ध् व् अ रिः

म् अ ध् व् अ रिः

அனசி ச (अनचि च) சூத்திரத்தின் படி இங்கு

ஆகும் म् अ ध् ध् व् अ रिः

ஆகாது म् अ ध् ध् व् अ रिः

ஜலாம் ஜஷ் ஜஸி (झलां जश् झशि) சூத்திரத்தின் படி அடுத்து.

म् अ द् ध् व् अ रिः

இங்கு அடுத்து அடுத்து மெய் எழுத்து வருவதால் ஸம்யோகம் உள்ளது. இந்த **(ஸம்யோகந்தஸ்ய லோப)** சூத்திரத்தின் படி பதம் லோபம் ஆகும்.

ஆனால் அடுத்த சூத்திரம் **அலோ அன்த்யஸ்ய** யில் பதத்தின் முடிவில் தான் ஆதேஸம் ஆக வேண்டும் என்று சொல்லப்படுகிறது. எப்படி என்றால் (யண ப்ரதிஷேதோ வாச்ய) வார்த்திகத்தின் படி ய ர ல வ இவை இருந்தால் லோபம் ஆகாது.

இந்த நிலையில் அச் ஹீனம் பரேண சம்யோஜ்யம் என்ற நியமப்படி ய-ம் உ- வுடன் சேர்கின்றது . (யு)

ரூபம்

1, மத்$_3$த்$_4$வரி **मद्ध्वरिः**

2. மத்$_4$வரி **मध्वरिः**

2. தாத்ரு அம்ஸ - **धातृ अंशः**

धा त् ऋ अ ं शः

இகோயணசி படி - **धा त् र् अ ं शः**

அனசிச படி - **ध् आ त् त् र् अ ं शः**

இங்கு **ஜலாம் ஜஸ் ஜஸி** சூத்திரம் வேலை செய்யாது ஏன் எனில் த்$_1$ (ஜல்) உள்ளது ஆனால் அதை தொடர்ந்து வரும் த்$_1$ ஜஸ் ல் இல்லை.

அதனால் அது அப்படியே வரும்

ரூபம்

தாத்ரம்ஸ - **धात्त्रंशः**

3. ல்ரு ஆக்ருதி - ऌ आकृतिः

ऌ आ कृतिः

இகோயணசி படி - ल् आ कृतिः

ரூபம்

லாக்ருதி - लाकृतिः

22. एचोऽयवायावः 6/1/78।। (विधि सूत्रम्)

एच् + अच् => अय् / अव् / आय् / आव्

@ अचि 6/1/77।

एचः [61], अयवाायााव [13], अचि [71], संहितायाम् [71] ।

* एचः क्रमाद् अय् अव् आय् आव् एते स्युरच् ।।

ஏச் -க்கு (एच्) ஒவ்வொன்றுக்கும் அய், அவ், ஆய், ஆவ் (अय् अव् आय् आव्) ஆகட்டும்.

இங்கு ஏ, ஓ, ஐ, ஔ (अ ओ ऐ औ) இவை ஒவ்வொன்றுக்கும் அய், அவ், ஆய், ஆவ் (अय् अव् आय् आव्) ஆகட்டும் (முறையே) அச் (अच्) தொடர்ந்து வரும் போது.

23. यथासंख्यमनुदेशः समानाम् 1/3/10।। (परिभाषा सूत्रम्)

स्थानम् = आदेशः => **यथासंख्यम्**

यथासंख्यम्[11], अनुदेशः[11], समानाम्[61]।

* समसंबन्धीविधिर्यथासंख्यं स्यात्। हरये, विष्णवे, नायकः, पावकः ।।

ஒரே எண்ணிக்கை உள்ள விதியானது அந்த அந்த எண்ணிற்க்கு முறையாக ஆகும்.

என்பதால் ஏ - க்கு அய் ம், ஓ விற்க்கு அவ் உம், ஐ க்கு ஆய், ஔ க்கு ஆவ் உம் முறையாக வருகின்றது.

உதாரணம்

हरे ए → ह् अ र् ए ए - एचोऽयवायाव - வினால் **ह् अ र् अय् ए**

ரூபம் **हरये**

विष्णो ए → वि ष् ण् ओ ए - एचोऽयवायाव - வினால் **वि ष् ण् अव् ए** ரூபம் **विष्णवे**

पौ अकः → प् औ अ कः - एचोऽयवायाव - வினால் **प् आव् अकः**

ரூபம் **पावकः**

नै अकः → न् ऐ अ कः - एचोऽयवायाव - வினால் **न् आय् अकः**

ரூபம் **नायकः**

24. वान्तो यि प्रत्यये 6/1/79।। (विधि सूत्रम्)

ओ / औ + य् आदि प्रत्ययम् => अव् / आव्

@ एचः 6/1/78 ।

वान्तः [11], यि [71], प्रत्यये [71] ।

* यकारादौ प्रत्यये परे ओदौतोर् अव् आव् एतौ स्तः। गव्यम्, नाव्यम्। (अध्वपरिमाणे च) गव्यूतिः॥

ய் -ம் (**य्**) ஆதியாக உள்ள பிரத்தியங்கள் ஒ மற்றும் ஔ -வை (**ओ औ**) தொடர்ந்து வரும் பொழுது முறையே அவைக்கு அவ் மற்றும் ஆவ் (**अव् आव्**) இவை இரண்டும் ஆகும்.

உதாரணம்

गो यम् → ग् ओ य् अम् - वान्तो यि प्रत्यये - வினால் **ग् अव् य् अम् -** ரூபம் **गव्यम्**

नौ यम् → न औ य् अम् - वान्तो यि प्रत्यये - வினால் **न् आव् य् अम् -** ரூபம் **नाव्यम्**

<u>வார்த்திகம்</u> சாலையினை அளக்கும் பொருளிலும் (ஔ ஆனது அவ் ஆகும்).

(உ -ம்) **गो यूतिः → ग् ओ य् ऊ तिः - வார்த்திகம் - ग् अव् यू तिः -** ரூபம் **गव्यूतिः**

இங்கு ய காரமானது ஆதியில் இருந்தாலும் அது பிரத்தியத்தின் முதலில் (ஆதியில்) இல்லை. ஆனால் யூதி என்ற சொல்லின் ஆதியில் உள்ளது.

25. अदेङ् गुणः 1/1/2।। (संज्ञा सूत्रम्)

अत् / ए / ओ => **गुण संज्ञा**

अत् [11], एङ् [11], गुणः [11] ।

* अतेङ् च गुणसंज्ञः स्यात् ।।

அத் (**अत्**) (அ - **अ**) மற்றும் ஏங் (**एङ्**) (ஏ ஔ - **ए ओ**) இவையும் குணம் என்ற பெயரை அடையட்டும்.

26. तपरस्तत्कालस्य 1/1/70।। (संज्ञा सूत्रम्)

अच् + त् => **समकाल अच्**

@ स्वस्य 1/1/68 ।

* तपरः [11], तत्कालस्य [61], स्वस्य [61] ।

* तः परो यस्मात् स च तात्परश्चोच्चार्यमाणसमकालस्यैव संज्ञा स्यात् ।।

த் (**त्**) எதை தோடர்ந்து உள்ளதோ அது அந்த எழுத்தின் உச்சரிக்கப்படும் மாத்திரைக்கு மட்டும் பெயர் ஆகின்றது. (விதிக்கப்படாத அண் (**अण्**) -னை தொடர்ந்து அ முதல் லண் வரை) த் இருக்கும் பொழுது அது அதனுடைய மாத்திரையில் (காலத்தினை) குறிப்பதாக இருக்கின்றது.

(உ-ம்)

அத் (अत्) என்பது உதாத்தம், அனுதாத்தம், ஸ்வரித்தம் மற்றும் அனுநாசிக்கம் அனனுநாசிக்கம் இவைகள் கொண்ட குறில் अ யினை, மட்டும் குறிக்கின்றது.

27. आद्गुणः 6/1/87॥ (विधि सूत्रम्)

अ वर्णम् + अच् => **गुणः**

@ आदेशः 1/1/48

* आद्[51], अचि[71], पूर्वपरयोः[62], एकः[11], गुणः[11], आदेशः[11]।

* अवर्णाद् अचि परे पूर्वपरयोर् एको गुण आदेशः स्यात्। उपेन्द्रः। गङ्गोदकम् ॥

அ (अ **वर्णम्**) வர்ணத்தினை தொடர்ந்து அச் (अच्) எழுத்துக்கள் வரும் பொழுது அவை இரண்டிற்க்கும் , குணம் (**गुणः**) ஆனது ஏகாதேசமாக வரும்.

உதாரணம்

1. A = பூர்வம் B = பரம் ஆகும்

A = X எனும்பொழுது புதிய சூத்திரம் X + B ஆகும் . இது பூர்வாதேசம் ஆகும்.

A + B => X

2. B = X என்னும் பொழுது புதிய சூத்திரம் A + X ஆகும் இது

பராதேசம் ஆகும்.

A + B => X

3. A + B = X என்ற நிலையில் புதிய சூத்திரம் வெறும் X ஆகும். இது ஏகாதேசம் எனப்படும்.

A + B => X

உதாரணம்

उप इन्द्रः -> **उ प् अ इ न्द्रः** - **गुण** மற்றும் **स्थनेन्तरतमः** வினால் **अ** (கண்டம்) + **इ** (தாலு) = **ए** (கண்டதாலு) - **उप् ए न्द्रः** - **उपेन्द्रः** ஆகும்.

गङ्ग उदकम् -> **गङ्ग् अ उ दकम्** - **गुण** மற்றும் **स्थनेन्तरतमः** வினால் **अ** (கண்டம்) + **उ** (ஒஷ்டம்) = **ओ** (கண்டோஷ்டம்) - **गङ्ग् ओ दकम्** - **गङ्गोदकम्** ஆகும்.

28. उपदेशेऽजनुनासिक इत् 1/3/2।। (संज्ञा सूत्रम्)

उपदेश अनुनासिक अच् => **इत् संज्ञा**

उपदेशे [71], अनुनासिकः [11], अच् [11], इत् [11]।

* उपदेशेऽनुनासिकोऽजित्संज्ञः स्यात्। प्रतिज्ञाऽनुनासिक्याः पाणिनीयाः। लण्सूत्रस्थावर्णेन सहोच्चार्यमाणो रेफो रलयोः संज्ञा ।।

உபதேசத்தில் அனுநாசிக்கமான அச் (**अच्**) ஆனது இத் (**इत्**) சங்கியத்தை (பெயரை) அடைகின்றது.

பிரதிக்ஞையால் (சூஞுரை) அனுநாசிக்கமானது பாணிணீ சூத்திரங்களின் (உள்ளது) என்று அறியப்படுகின்றது.

லண் (लँण्) என்னும் சூத்திரத்தினால் (மாகேஷ்வர சூத்திரத்தில்) அ (अ) வர்ணத்துடன் உச்சரிக்கப்படுகின்ற ரேஃபம் ஆனது (ரகாரம் என்று கூறப்படுவது இல்லை). ர (रँ) (ரேபம்) என்பது ர (र) மற்றும் ல (ल) விற்க்கு பெயர் ஆகின்றது.

இதனால் இந்த சூத்திரத்தினால் **லன்மத்யே த்வித்ஸம்ஞக** என்ற வாக்கியத்தினாலும் ல வில் (ल) உள்ள அ (अँ) ஆனது அனுநாசிக்கம் என்று அறியப்படுகின்றது.

29. उरण् रपरः 1/1/51।। (परिभाषा सूत्रम्)

अण् + ऋ / ऌ => अण् + र् / ल्

@ आदेशः 1/1/48

उः [61], अण् [11], रँपरः [11], आदेशः [11] ।

* ऋ इति त्रिंशतः संज्ञेत्युक्तम्। तत्स्थाने योऽण् स रपरः सन्नेव प्रवर्तते। कृष्णर्धिः। तवल्कारः ।।

ரு (ऋ) என்பது 30 க்கும் பெயர் ஆகும். அதன் இடத்தில் எந்த அண் (अण्) வருகின்றதோ அது ர் (र्) மற்றும் ல் (ल्) பரத்தில் (தொடர்ந்து) உள்ளதாகவே ஆகின்றது.

உதாரணம்

कृष्ण ऋद्धिः - कृष्ण् अ ऋ द्धिः - - गुण மற்றும் **उरण् रपरः** வினால் अ **ऋ अर् - कृष्ण् अर् द्धिः - कृष्णर्द्धिः** ஆகும்.

तव लृकारः - तव् अ लृ कारः - गुण மற்றும் **उरण् रपरः** வினால் **अ ऋ अर् - तव् अल् कारः - तवल्कारः** ஆகும்.

30. लोपः शाकल्यस्य 8/3/19।। (विधि सूत्रम्)

अ **वर्णम्** + य् / व् + अश् => लोपः (वा)

@ अपूर्वयोः, अशि 8/3/17, व्योः 8/3/18 ।

अवर्णपूर्वयोः [62], पदान्तयोः [62], व्योः [62], लोपः [11], अशि [71], शाकल्यस्य [61] ।

* अवर्णपूर्वयोः पदान्तयोर्यवयोर् लोपो वाऽशि परे ।।

அ (अ) வர்ணம் பூர்வமாக இருக்கும் பொழுது பதாந்தத்தில் உள்ள ய் மற்றும் வ் (य् व्) மானது லோபம் ஆகலாம் இவை அஸ் (**अश्**) எழுத்து பரத்தில் உள்ளபோது. (விகல்பத்தில்)

உதாரணம்

हर इह - ह र् अ इ ह - एचोऽयवायावः வினால் **- हर् अय् इ ह -**

ह र् अ य् इ ह - हर् अ य् इ ह - लोपः शाकल्यस्य வினால்

1. **हर् अ इ ह - हर इह - वा** (விகல்பத்தில்)

2. हर् अ य् इ ह - हरयिह

विष्णो इह - विष्ण् ओ इ ह - एचोऽयवायावः வினால் - विष्ण् अव् इ ह -

विष्ण् अव् इ ह - विष्ण् अ व् इ ह - लोपः शाकल्यस्य வினால்

1. विष्ण् अ इ ह - विष्ण इह - वा (விகல்பத்தில்)

2. विष्ण् अ व् इ ह - विष्णविह

இங்கு ஹர இஹ (**हर इह**) - விஷ்ண இஹ (**विष्ण इह**) (ஆகும் என்றதின் படி) இவை வருகின்றது.

இதில் அ + இ என்று ஆகும் நிலையில் **ஆத் குண** சூத்திரத்தினால் குணம் ஆகும். ஆனால் இந்த சூழ்நிலையில் அடுத்த சூத்திரமான **பூர்வத்ராஸித்தம்** வருகின்றது. அதை பார்ப்போம்.

31. पूर्वत्रासिद्धम् 8/2/1।। (अधिकार सूत्रम्)

(1 – 7.1) – (7.2,3,4) / (7.2.1 . . .) **पूर्वम्** --> **परम्** => **असिद्धम्**

पूर्वत्रासिद्धम् [11] ।

* सपादसप्ताध्यायीं प्रति त्रिपाद्यसिद्धा त्रिपाद्यामपि पूर्वं प्रति परं शास्त्रमसिद्धं। हर इह, हरयिह। विष्ण इह, विष्णयिह ।।

7 1/4 அத்யாயத்திற்கு (7 அத்யாயம் மற்றும் 8 ஆம் அத்யாயத்தின் முதல் பாதம்) கடைசி மூன்று பாதம் அசித்தம் ஆகும்.

கடைசி மூன்று பாதத்திலும் கூட பூர்வ சூத்திரத்திற்க்கு பரத்தில் உள்ள

சூத்திரம் அசித்தம் ஆகும்.

இங்கு திரிபாதியில் (மூன்று பாதத்தில்) உள்ள சூத்திரத்தினால் உண்டான மாற்றம்மானது 7 1/4 அத்தியாயத்திற்க்கு அசித்தம் ஆகும்.

அது போல கடைசி மூன்று பாதத்திலும் கூட பர (கடைசி) சூத்திரம் பூர்வ சூத்திரத்திற்க்கு அசித்தம் ஆகும்.

இந்த சூத்திரத்தின் படி பின்வருபவன ஹர இஹ (**हर इह**) - விஷ்ண இஹ (**विष्ण इह**) இதே நிலையில் உள்ளது எப்படி என்றால்

லோபஸாகல்யஸ்ய 8. 3. 19 வால் நடந்த லோபம் ஆனது **ஆத்குண** 6. 1. 87 என்ற சூத்திரத்திற்க்கு தெரியாது ஏன் என்றால் **ஆதகுண** வின் சூத்திர எண் 6. 1. 87 இதன் காரணத்தால் **பூர்வத்ராஸித்தம்** -தின் படி இங்கு பதம் அப்படியே இருக்கும். (குணம் ஆகாமல்).

ஹர இஹ (**हर इह**) - விஷ்ண இஹ (**विष्ण इह**) என்று ரூபம்.

32. वृद्धिरादैच् 1/1/1।। (संज्ञा सूत्रम्)

आ / ऐ / औ => **वृद्धि संज्ञा**

\# आत् 11 , ऐच् 11 , वृद्धिः 11 ।

* आदैच् च वृद्धिसंज्ञः स्यात् ।।

ஆ (**आ**) மற்றும் ஐ, ஔ (ஐச்) (**ऐ औ**) விருத்தி (**वृद्धि**) என்ற பெயரை அடையும்.

33. वृद्धिरेचि 6/1/88।। (विधि सूत्रम्)

अ वर्ण + एच् => वृद्धि

@ आत् 6/1/87, एकः 6/1/84।

आत् [51] , ऐचि [71] , पूर्वपरयोः [62], एकः [11] , वृद्धिः [11]।

* आद् एचि परे वृद्धिर् एकादेशः स्यात्। गुणापवादः। कृष्णैकत्वम्। गङ्गौघः। देवैश्वर्यम्। कृष्णौत्कण्ठ्यम् ॥

அ (अ) வர்ணத்தினை தொடர்ந்து ஏச் (एच्) வரும் பொழுது விருத்தி ஆனது ஏகாதேசமாக வரும்.

இது குண சூத்திரத்திற்க்கு அபவாதம் இங்கு குண சூத்திரத்தில் அ (अ) வர்ணத்தை தோடர்ந்து அச் (अच्) எழுத்து வந்தால் குணம் ஆகும் என்று சொல்லப்பட்டது அச் என்ற சொல் **இகோயணசி** என்ற சூத்திரத்தில் இருந்து அனுவிருத்தி ஆகின்றது. குணம் ஆனது அக் (अक्) வரை உள்ள எழுத்துகளை மட்டும் தொடர்ந்து வரும்.

என்பதால் சூத்திரத்தினில் *லாகவம்* (எழுத்துக்குறைப்பு) காரணமாக அச் என்றே கூறப்பட்டது. இதனால் இந்த சூத்திரத்தில் அதற்க்கு அபவாதம் உண்டாகின்றது.

உதாரணம்

1. कृष्ण एकत्वम् – कृष्ण् अ ए कत्वम् – वृद्धिरेचि வினால் – कृष्ण् ऐ कत्वम् – कृष्णैकत्वम्

2. गङ्गा ओघः – गङ्ग् आ ओ घः – वृद्धिरेचि வினால் – गङ्ग् औ घः – गङ्गौघः

3. देव ऐश्वर्यम् - देव् अ ऐ श्वर्यम् - वृद्धिरेचि வினால் - देव् ऐ श्वर्यम् - देवैश्वर्यम्

4. कृष्ण औत्कण्ठ्यम् - कृष्ण् अ औ त्कण्ठ्यम् - वृद्धिरेचि வினால் - कृष्ण् औ त्कण्ठ्यम् - कृष्णौत्कण्ठ्यम् ॥

34. एत्येधत्यूठ्सु 6/1/89।। (विधि सूत्रम्)

अ वर्ण + एजादि [एति , एधति & ऊठ्] => वृद्धि

@ आद् 6/1/87, एजाद्योः, वृद्धिः 6/1/88।

आद् 51 , एजाद्योः 72 , एत्येधत्यूठ्सु 73 , पूर्वपरयोः 62, एकः 11 , वृद्धिः 11।

* अवर्णाद् एजाद्योरेतेधत्योर् ऊठि च परे वृद्धिर् एकादेशः स्यात्। पररूपगुणापवादः। उपैति। उपैधते। प्रष्ठौहः। एजाद्योः किम् उपेतः। मा भवान् प्रेदिधत्। (अक्षादूहिनाम् उपसंख्यानम्) अक्षौहिणी सेना। (प्रादूहोढोढ्येषैष्येषु) प्रौहः। प्रौढः। प्रौढिः। प्रैषः। प्रैष्यः। (ऋते च तृतीयासमासे) सुखेन ऋतः सुखार्तः। तृतीयेति किम् परमर्तः। (प्रवत्सतरकम्बलवसनार्णदशानामृणे) प्रार्णं वत्सतरार्णम् इत्यादि ।।

அ (अ) வர்ணத்தினை தொடர்ந்து ஏச் (एच्) ஆதியான ***இண் கதௌ*** (தாது) (इण गतौ .செல்லுதலில்) மற்றும் ஏத வ்ருத்தௌ என்ற தாது (एध वृद्धौ - வளர்ச்சியில்) மற்றும் ஊட் (ऊठ्) பரத்தில் இருக்கும்பொழுது பூர்வம் மற்றும் பரத்திற்க்காக ஏகாதேசமாக விருத்தி ஆகும்.

ஊட் (ऊठ्) என்பது இங்கு **வா: ஊட்** என்ற சூத்திரத்தினால் நடக்கும் மாற்றம் கூறப்படுகின்றது.

இங்கு விருத்தியில் கொடுக்கப்பட்ட கூடுதல் சொற்களின் விசாரம் செய்யப்படுகின்றது. இதனை பதக்கிருத்தியம் என்பர் .

एजाद्यो: என்றால் என்ன उपेत: என்ற இடத்தில் விருத்தி ஆகவில்லை என்று அறியவும், அதுபோல प्रेदिधत् என்ற இடத்திலும் விருத்தி ஆகவில்லை.

வார்த்திகம் -1

அக்ஷா (अक्षा) என்ற சொல்லினை தொடர்ந்து ऊहिनि என்ற சொல் வரும் பொழுது அதுவும் எண்ணிக்கையில் - விருத்தி ஆகும்.

अक्षा ऊहिनि - अक्षौहिनि

வார்த்திகம் -2

ப்ரா (प्रा) வை தொடர்ந்து ऊह , ऊठ् , ऊढि , एष மற்றும் एष्य - விருத்தி ஆகும்.

प्रा ऊहः - प्रौहः ॥ प्रा ऊठः - प्रौठः ॥ प्रा ऊढि - प्रौढि ॥ प्रा एषः - प्रैषः ॥ प्रा एष्यः - प्रैष्यः ॥

வார்த்திகம் -3

ऋतः என்ற சொல் இருக்கும் போது திருத்தியா சமாசத்திலும் வரும்.

सुखेन ऋतः - सुखेन् अ ऋ तः - वृद्धिरेचि மற்றும் उरण् रपरः - सुख् आर् तः - सुखार्तः ॥

பத கிருத்தியத்தில் திருத்தியம் என்று ஏன் சொல்லப்பட்டது

परम ऋतः - परम् अ ऋ तः - आद् गुणः மற்றும் उरण् रपरः - परम् अर्

तः - परमर्तः ॥

வார்த்திகம் -4

प , **वत्सतर** , **कम्बल** , **वसन** , **ऋण** மற்றும் **दश** முதலிய சொல் சேரும் போது **ऋ** என்ற சொல் விருத்தி ஏகாதேசமாக வரும்.

प्र ऋणम् - प्र् अ ऋ णम् - वृद्धिरेचि மற்றும் **उरण् रपरः - प्रार्णम्**

वत्सतर ऋणम् वत्सतर् अ ऋ णम् वृद्धिरेचि மற்றும் **उरण् रपरः - वत्सतरार्णम्**

இந்த வார்த்திகங்கள் எல்லாம் **ஆத் குண** என்ற சூத்திரத்திற்க்கு அபவாதம் ஆகும்.

35. उपसर्गाः क्रियायोगे 1/4/59।। (संज्ञा सूत्रम्)

प ... उप => **उपसर्ग संज्ञा**

@ प्रादयः 1/4/58।

प्रादयः [13] , क्रियायोगे [13] , उपसर्गाः [71]।

* प्रादयः क्रियायोगे उपसर्गसंज्ञाः स्युः। प्र परा अप सम अनु अव निस् निर् दुस् दुर् वि आङ् नि अधि अपि अति सु उत् अभि प्रति परि उप - एते प्रादयः ।।

ப்ர (प्र) முதலியவை வினைவுடன் கூடும் போது (சம்மந்தப்படும் பொழுது) உபசர்கம் என்ற பெயரினை அடைகின்றன. இவை 22 வகைப்பட்டது.

உதாரணம்

षद्लृ गतौ (செல்லுதலில்)

नि + षद् = निषद्

उप + निषद् = उपनिषद्

இங்கு நி (नि) மற்றும் உப (उप) உபசர்கம் சேர்ந்து உபநிஷத் என்கிற சொல் உண்டாயிற்று.

36. भूवादयो धातवः 1/3/1।। (संज्ञा सूत्रम्)

भू , वा . . . => धातु संज्ञा

भूवादयः [13] , धातवः [13] ।

* क्रियावाचिनो भ्वादयो धातुसंज्ञाः स्युः ।।

பூ (भू) முதலியவை வினைசொற்களுக்கு தாது என்ற பெயர் அடைகின்றது.

உதாரணம்

இங்கு भू सत्तायाम् (இருத்தலில்) மற்றும் वा गतिगन्धनयोः (செல்லுதலில் , வாசனை) முதலியவற்றிர்க்கு தாது என்ற பெயர் ஆகட்டும் என்பது அபிப்பிராயம்.

37. उपसर्गादृति धातौ 6/1/91।। (विधि सूत्रम्)

अ वर्णान्त उपसर्ग + ऋ आदि धातु => वृद्धि

@ आद् 6/1/87, एकः 6/1/84, वृद्धिः 6/1/88।

आद् [51] , उपसर्गाद् [51], ऋति [71] , धातौ [71] , पूर्वपरयोः [62], एकः [11], वृद्धिः [11] ।

* अवर्णान्ताद् उपसर्गाद् ऋकारादौ धातौ परे वृद्धिर् एकादेशः स्यात्। प्रार्छति ।।

அ (अ) வர்ணம் அன்தமாக உடைய உபசர்கத்தினை தொடர்ந்து ர்ரு (ऋ) ஆதியாக உடைய தாது வந்ததானால் அவைக்கு விருத்தி ஏகாதேசமாக வரும்.

உதாரணம்

प्र ऋच्छति - प्र् अ ऋ च्छति - वृद्धिरेचि மற்றும் **उरण् रपरः - प्राच्छर्ति**

இந்த சூத்திரம் **आद् गुणः** சூத்திரத்தின் அபவாத சூத்திரம் ஆகும்.

38. एङि पररूपम् 6/1/94।। (विधि सूत्रम्)

<u>अ वर्णान्त उपसर्ग + एङ् आदि धातु</u> => **पररूपम्**

@ आद् 6/1/87, एकः 6/1/84, उपसर्गाद् 6/1/91।

आद् [51] , उपसर्गाद् [51], एङि [71] , धातौ [71] , पूर्वपरयोः [62], एकम् [11], पररूपम् [11] ।

* आद् उपसर्गाद् एङादौ धातौ परे पररूपम् एकादेशः स्यात्। प्रेजते। उपोषति ।।

அ (अ) வர்ணத்தினை அந்தமாகவுடைய உபசர்கத்தை தொடர்ந்து ஏ அல்லது ஓ (ए ओ) ஆதி தாது வந்தால் அவை பரரூபமாக வரும். அதாவது ஏ, ஓ ஏகாதேசமாக வரும்.

உதாரணம்

1. प्र एजते - प्र् अ ए जते - प्रेजते

2. उप ओषति - उप् अ ओ षति - उपोषति

இந்த சூத்திரம் **वृद्धिरेचि** என்ற சூத்திரத்திற்க்கு அபவாதம் ஆகின்றது. **इण, एध** தாது விஷயத்தில் **एत्येधत्यूठ्सु** இந்த சூத்திரத்திற்கு அபவாதம் ஆகும்.

39. अचोऽन्त्यादि टि 1/1/64॥ (संज्ञा सूत्रम्)

अन्त्य अच् + . . . => **टि संज्ञा**

अचः [61] , अन्त्यादि [11] , टि [11] ।

* अचां मध्ये योऽन्त्यः स आदिर्यस्य तट्टिसंज्ञं स्यात्। (शकन्ध्वादिषु पररूपं वाच्यम्) तच् च टेः। शकन्धुः। मनीषा। आकृतिगणोऽयम् मार्तण्डः ॥

அச் (अच्) எழுத்துக்கு இடையில் எது கடைசியோ அது எந்த எழுத்துக்களுக்கு முதல் எழுத்து ஆகின்றதோ அவைகளுக்கு டி (टि) என்ற பெயர் ஆகின்றது.

உதாரணம்

1. **राम - आ अ** அச் எழுத்துக்கள் - **अ** டி (டி) என்ற பெயர் அடைகின்றது.

2. **कृष्णन् - ऋ अ** அச் எழுத்துக்கள் - **अन्** டி (டி) என்ற பெயர் அடைகின்றது.

3. **अरविन्द् - अ अ इ** அச் எழுத்துக்கள் - **इन्द्** டி (டி) என்ற பெயர் அடைகின்றது.

வார்த்திகம்

शकन्धु முதலியவற்றிக்கு பரரூபம் கூறப்பட வேண்டும்.

मनर् ईषा - मन् अर् ई षा அர் என்பது டி சம்ஞா ஆகும். இந்த வார்த்திகத்தினால் பரரூபம் ஆகின்றது. அதனால் என்று **मनीषा** ரூபம்

காரியத்தினை கண்டு எந்த சம்மந்தம் உண்டாகின்றதோ **आकृतिगणम्** எனப்படுகின்றது.

இங்கு **मार्त्तण्डः** என்ற சப்தம் **शकन्धु** முதலிய சப்தத்தில் இல்லாததிருந்தாலும் பரரூபம் உண்டாகின்றது. **मृत्त** + **अण्डः** இங்கு டி ஸ்தானத்தில் பரரூபம் என்ற அ வருவதினால் **मृत्तण्डः** ஆதிவிருத்தி ஆகின்றது **मार्त्तण्डः** என்று ஆகும்.

40. ओमाङोश्च 6/1/95॥ (विधि सूत्रम्)

अ वर्ण + ओम् / आङ् उपसर्ग => पररूपम्

@ आद् 6/1/87, एकः 6/1/84, पररूपम् 6/1/94।

आद् [51] , ओमाङोः [72], च [0] , पूर्वपरयोः [62], एकः [11], पररूपम् [11] ।

* ओमि आङि चाऽऽत् परे पररूपम् एकादेशः स्यात्। शिवायों नमः। शिव+एहि ॥

ஓம் (**ओम्**) மற்றும் ஆங் (**आङ्**) , **अ** வர்ணத்தினை தொடர்ந்து வரும் பொழுது அவை பரரூபம் ஏகாதேசமாக அடையும்.

शिवाय ओम् नमः - शिवायों नमः

41. अन्तादिवच्च 6/1/85।। (परिभाषा सूत्रम्)

(पूर्व + [अल्) + **परम्**] => **अन्तम्** , **आदि**

@ एकः 6/1/84 ।

एकः [11], पूर्वपरयोः [62], अन्तादिवत् [0] , च [0] ।

* योऽयम् एकादेशः स पूर्वस्यान्तवत् परस्यादिवत्। शिवेहि ॥

ஏகாதேசமாக எது உள்ளதோ அது பூர்வத்திற்கு அன்தமாயும் பரத்திற்கு ஆதியும் போல் ஆகும்.

शिव एहि

இங்கு **एहि** ஆனது **आङ्** உபசர்கத்துடன் **इहि** சேர்வதனால் உண்டானது. என்பதால் **ओमाङोश्च** சூத்திரத்தின்படி பரரூபம் ஏகாதேசம் ஆவதால் **शिवेहि** என்ற ரூபம் ஆகின்றது.

இங்கு ஒரு அக்ஷரம் உள்ள வர்ணத்தில் **வ்யபதேசிவத் பாவ**

என்கின்ற நியமித்தினால் அந்த ஒரு எழுத்தே (இங்கு आङ्) தனக்கு ஆதியாகவும், அன்தமாகவும் அகின்றது. என்பதால் இரண்டு பக்கங்களும் இது உபயோகப்படுத்தப்படும்.

42. अकः सवर्णे दीर्घः 6/1/101।। (विधि सूत्रम्)

अक् + सवर्ण अच् => दीर्घम्

@ अचि 6/1/77, एकः 6/1/84 ।

अकः [51] , सवर्णे [71], अचि [71], पूर्वपरयोः [62], एकः [11], दीर्घः [11] ।

* अकः सवर्णेऽचि परे पूर्वपरयोर् दीर्घ एकादेशः स्यात्। दैत्यारिः। श्रीशः। विष्णूदयः। होतृकारः ।।

அக் (अक्) ஆனது ஸவர்னம் ஆன அச் (अच्) தொடர்ந்து வரும்பொழுது பூர்வம் மற்றும் பரத்திற்க்காக தீர்க்கம் ஏகாதேசமாக வரும்.

உதாரணம்

1. दैत्य अरिः - दैत्य् अ अ रिः - अ + अ = आ - दैत्यारिः
2. श्री ईश - श्र् ई ई श - ई + ई = ई - श्रीश
3. विष्णु उदयः - विष्ण् उ उ दयः - उ + उ = ऊ - विष्णूदयः

43. एङः पदान्तादति 6/1/109।। (विधि सूत्रम्)

एङ् + अत् => पूर्वरूपम्

@ पूर्वः 6/1/107, एकः 6/1/84 ।

अति [71] , पदान्ताद् [51], एङः [51], पूर्वपरयोः [62], एकः [11], पूर्वः [11] ।

* पदान्ताद् एङोऽति परे पूर्वरूपम् एकादेशः स्यात्। हरेऽव। विष्णोऽव ।।

பதான்தமான ஏங் (एङ्) -கினை தொடர்ந்து அத் (अत्) வரும் என்றால் அது பூர்வரூபம் ஏகாதேசமாக வரும். இந்த சூத்திரம் **एचोऽयवायावः** -ற்க்கு அபவாதம் ஆகும்.

உதாரணம்

1. **हरे अव - हर् ए अ व - हरेव** அல்லது **हरेऽव**
2. **विष्णो अव - विष्ण् ओ अ व - विष्णोव** அல்லது **विष्णोऽव**

44. सर्वत्र विभाषा गोः 6/1/122।। (विधि सूत्रम्)

एङन्त गो + अत् => प्रगृह्यम् (वा)

@ अति , पदान्ताद् , एङः 6/1/109, प्रकृत्या 6/1/115 ।

सर्वत्र [0] , पदान्तस्य [61], एङः [61], गोः [61] , अति [71] , विभाषा [11], प्रकृत्या [31] ।

* लोके वेदे च चैङन्तस्य गोर् अति वा प्रकृतिभावः पदान्ते। गो अग्रम्। गोऽग्रम्। एङन्तस्य किम् चित्रग्वग्रम्। पदान्ते किम् गोः ।।

லௌகிகத்தில் (உலகத்தில்) மற்றும் வைதிகத்திலும் (வேதத்தில்) சொற்களின் ஏங் (एङ्) அன்த , பதான்த கோ (गो) - வினை தொடர்ந்து அத் (अत्) வரும் பொழுது விகல்பத்துடன் பிரகிருதி பாவம் (தன்மை) ஆகும்.

चित्रगु अग्रम् என்னும் இடத்தில் **एङ्** அன்த **गो** சப்தம் இல்லாததினால் **चित्रग् उ अ ग्रम् - इको यणचि** வினால் **चित्रग्वग्रम्** என்று ரூபம்.

பதான்தத்தில் **गो अस् - गोः** என்று ரூபம்.

45. अनेकाल् शित् सर्वस्य 1/1/55।। (परिभाषा सूत्रम्)

अनेक् अल् & शित् => **सर्वस्य आदेशः**

@ आदेशः 1/1/48 ।

अनेकाल् [11] , शित् [11], सर्वस्य [61], आदेशः [11] ।

* इति प्राप्ते ।।

அனேக அல் (अल्) உடையதாக இருந்தாலும் ஷ்₂ இத் (श् इत्) உடையதாக இருந்தாலும் அந்த ஆதேசமானது கொடுக்கப்பட்ட சஸ்டி (ஆறாம் வேற்றுமை) ஸ்தானத்தில் முழுவதுமாக ஆகும்.

இந்த சூத்திரம் **अलोन्त्यस्य** என்ற சூத்திரத்திற்க்கு அபவாதம் ஆகும்.

உதாரணம்

गो अग्रम् என்ற நிலையில் गो விற்க்கு अवङ् ஆதேசமாக வரும் பொழுது இந்த சூத்திரத்தின் படி முழுவதுமாக வரும் என்பதால் अव अग्रम् (இங்கு हलन्त्यम् காரணமாக ङ् லோபம் (लोपम्) ஆகும்) அப்படி என்றால் இங்கு अवाग्रम् என்ற ரூபம் அடைகின்றது . இந்த நிலையில் அடுத்த சூத்திரம் சொல்கின்றது.

46. ङिच्च 1/1/53।। (परिभाषा सूत्रम्)

ङित् => अन्त्य अल् आदेशः

@ आदेशः 1/1/48, अन्त्यस्य 1/1/52 ।

ङित् 11, च 0, अन्त्यस्य 61, अलः 61, आदेशः 11 ।

* ङिदनेकालप्यन्त्यस्यैव स्यात् ।।

ஙித் (ங் இத்) (ङित् (ङ् इत्)) அதனுடைய அதேசமானது அனேக அல் (अल्) உடையதாக இருந்தால் ஆதேசமானது கடைசி எழுத்திற்க்கு மட்டுமே மாற்றம் ஆகும்.

गो अग्रम् - गो விற்க்கு अवङ् ஆதேசமானது பூர்வசூத்திரத்தின்படி முழுவதற்க்கும் ஆதேசம் ஆகும் என்று பார்த்தோம். ஆனால் இந்த சூத்திரத்தின்படி இங்கு अव கடைசி எழுத்தான ஓ (ओ) விற்க்கு மட்டும் ஆதேசம் வரும் ग् அப்படியே உள்ளது. गो अग्रम् - ग् अव अग्रम् இந்த நிலையில் அடுத்த சூத்திரம் -

47. अवङ् स्फोटायनस्य 6/1/123॥ (विधि सूत्रम्)

पदान्त एङ् + अच् => अवङ् (वा)

@ अचि 6/1/77 , पदान्ताद् , एङः 6/1/109, गोः 6/1/122 ।

पदान्तस्य [61], एङः [61], गोः [61] , अचि [71] , अवङ् [11], स्फोटायनस्य [61] ।

* पदान्ते एङन्तस्य गोर् अवङ् वाऽचि। गवाग्रम्। गोऽग्रम्। पदान्ते किम् गवि ॥

பதான்த ஏங் (एङ्) அன்தமுடைய கோ (गो) என்ற சொல்லிறக்கு அவங் (अवङ्) ஆதேசமாக வரலாம் அச் (अच्) தொடர்ந்து வரும்பொழுது.

गव अग्रम् - गवाग्रम्

- वा - गोऽग्रम् (एङ् पदान्तादति)

गो इ என்ற இடத்தில் गो என்பது பதம் இல்லை என்பதால் இங்கு अवङ् ஆதேசமானது ஆகாது. ஆகையால் एचोऽयवायावः படி ग् ओ इ - ग् अव् इ - गवि என்று ரூபம்.

48. इन्द्रे च 6/1/124॥ (विधि सूत्रम्)

पदान्त एङ् + इन्द्र => अवङ्

@ अवङ् 6/1/123 , पदान्ताद् , एङः 6/1/109, गोः 6/1/122 ।

पदान्तस्य 61, एङः 61, गोः 61 , इन्द्रे 71, च 0 , अवङ् 11।

* गोर् अवङ् स्याद् इन्द्रे। गवेन्द्रः ॥

ஓ (ओ) -கார அன்த கோ (गो) சப்ததிற்க்கு அவங் (अवङ्) ஆதேசம் உண்டாகும இந்த்ர (इन्द्र) தொடர்ந்து வரும் பொழுது.

गो इन्द्र - ग् ओ इ न्द्र - ङिच्च வினால் **- ग् अव् इन्द्र - गुण** ஆகி **- गवेन्द्र - अवङ् स्फोटायनस्य** மூலம் ஆகும் என்றாலும் இது விகல்பத்துடன் இல்லாமல் நித்தியமாக ஆகின்றது.

49. दूराद्धूते च 8/2/84॥ (विधि सूत्रम्)

सम्बुद्धि टि => प्लुत (वा)

@ वाक्यस्य, टेः, प्लुतः 8/2/82 ।

दूरात् 51, हूते 71, च 0 , वाक्यस्य 61 , टेः 61, प्लुतः 11, वा 0।

* दूरात् सम्बोधने वाक्यस्य टेः प्लुतो वा ॥

தூரத்தில் உள்ளவரை விளிக்கும் சொல் உள்ள வாக்கயித்தில் அதன் டி (टि) சொற்க்கள் ப்லுத (प्लुत) எனப்படுகிறது. (விகல்பத்தில்) ரஸ்வம் (ह्रस्व) ஆகும்.

50. प्लुतप्रगृह्या अचि नित्यम् 6/1/125।। (विधि सूत्रम्)

प्लुत / प्रगृह्यम् + अच् => प्रकृति भावम्

@ प्रकृत्या 6/1/115 ।

प्लुतप्रगृह्या [13], अचि [71], नित्यम् [21] , प्रकृत्या [31] ।

* एतेऽचि प्रकृत्या स्युः। आगच्छ कृष्ण3 अत्र गौश्चरति ।।

இவைகளை தொடர்ந்து (प्लुत / प्रगृह्यम्) அச் (अच्) வந்தால் பிருகிருதியாக இருக்கும் அதாவது மாற்றம் இல்லாது இருக்கும்.

कृष्ण ३ अत्र ॥

51. ईदूदेद् द्विवचनं प्रगृह्यम् 1/1/11।। (संज्ञा सूत्रम्)

इत् / उत् / एत् अन्तम् => प्रगृह्य संज्ञा

ईदूदेद् [11], द्विवचनं [11], प्रगृह्यम् [11] ।

* ईदूदेदन्तं द्विवचनं प्रगृह्यं स्यात्। हरी एतौ। विष्णू इमौ। गङ्गे अमू ।।

இத் , உத் , ஏத் (इत् , उत् , एत्) அன்தமுடைய இரண்டாம் வேற்றுமை பிரகிருஹ்யம் என்ற பெயர் ஆகின்றது.

हरी , विष्णू , गङ्गे இவை हरि , विष्णु , गङ्गा என்ற சொற்களின் இரண்டாம் வேற்றுமை ஆகும் ஆகையால் இந்த சூத்திரத்தின் படி

பிரகிருஹ்யம் என்ற பெயரை அடைகின்றது.

இதன் முன் சூத்திரத்தின் படி பிருகிருஹ்யமானது அச் -யை (अच्) தொடர்ந்து வந்தால் அவை பிருக்கிருத்தி பாவமாகவே இருக்கும் என்று படித்தோம்.

உதாரணம்

हरी एतौ , विष्णू इमौ , गङ्गे अमू ॥

52. अदसो मात् 1/1/12।। (संज्ञा सूत्रम्)

अदस् म् + ईत् / ऊत् => प्रगृह्यम्

@ ईदूदेद् , प्रगृह्यम् 1/1/11 ।

अदसः 61, मात् 51, ईदूद् 11 , प्रगृह्यम् 11 ।

* अस्मात् परावीदूतौ प्रगृह्यौ स्तः। अमी ईशाः। रामकृष्णावमू आसाते। मात् किम्? अमुकेऽत्र ।।

அதஸ் (अदस्) சப்தத்தினை தொடர்ந்து ஈத் (ईत्) மற்றும் ஊத் (ऊत्)வருமானால் பிரகிருஹ்யம் ஆகின்றது.

ம் (म्) தொடர்ந்து உள்ள ஈ (ई) காரத்தையோ ஊ (ऊ) காரத்தையோ, தொடர்ந்து संहिता இல்லாததால் இங்கு சந்தி நடக்கிறது.

अमुके अत्र இங்கு मु -வினுடன் இது சேருவதில்லை ஏனென்றால் கே (के) உடன் இருக்கின்றது.

53. चादयोऽसत्त्वे 1/4/57।। (संज्ञा सूत्रम्)

अद्रव्यार्थ च आदि गण => निपातम्

@ निपाताः 1/4/56 ।

चादयः [13], असत्त्वे [71], निपाताः [13] ।

* अद्रव्यार्थाश् चादयो निपाताः स्युः ।।

பொருளினை குறிக்காத ச (च) முதலிய கணத்தின் (கூட்டத்திற்க்கு) உள்ள எழுத்துக்களுக்கு நிபாத்தம் என்ற பெயர் ஆகின்றது.

54. प्रादयः 1/4/58।। (संज्ञा सूत्रम्)

प्र आदि => निपातम्

@ निपाताः 1/4/56, असत्त्वे 1/4/57 ।

प्रादयः [13], असत्त्वे [71], निपाताः [13] ।

* एतेऽपि तथा ।।

பொருளினை குறிக்காக ப்ர (प्र) முதலிய கூட்டங்களுக்கும் நிபாத்தம் என்று பெயர் ஆகின்றது.

55. निपात एकाजनाङ् 1/1/14।। (संज्ञा सूत्रम्)

अनाङ् एकाच् निपातम् => प्रगृह्यम्

निपाताः 11 , एकाज् 11, अनाङ् 11, प्रगृह्यः 11 ।

* एकोऽज् निपात आङ्वर्जः प्रगृह्यः स्यात्। इ इन्द्रः। उ उमेशः। (वाक्यस्मरणयोरङित्)। आ एवं नु मन्यसे। आ एवं किल तत्। अन्यत्र ङित्। ईषदुष्णम् ओष्णम् ।।

ஒரு அச் (अच्) உடைய நிப்பாத்தங்கள் ஆங் (आङ्) -னை தவிர பிரகிருஹ்ய என்று பெயர் அடைகின்றது.

इ इन्द्र । उ उमेशः ।

வார்த்திகம்

வாக்கியத்திலோ நினைவு கூறுவதிலோ ஆ (आ) பிரகிருஹ்யம் ஆகும்.

आ एवं किल तत् । இவைகளில் நினைவு கூறுதலில் பொருள் உள்ளது ஆகையால் நிபாத்தம் . ஆகையால் இது ङ् इत् உடையதாக இல்லை.

மற்ற இடங்களில் இது ङित् இதற்க்கு உதாரணம் ईषद् उष्णम् இவை आ उष्णम् இதில் आङ् என்பது ईषद् இது குறைந்த என்ற பொருள் உடையது ஆகையால் பிரகிருஹ்யம் இல்லை. आ उष्णम् – ओष्णम् ॥

56. ओत् 1/1/15।। (संज्ञा सूत्रम्)

ओदन्त निपातम् => प्रगृह्यम्

@ निपाताः 1/4/56, असत्त्वे 1/4/57 ।

निपाताः [11] , ओत् [11], प्रगृह्यः [11] ।

* ओदन्तो निपातः प्रगृह्यः। अहो ईशाः ।।

ஓ (ओ) அன்தமாக உடைய நிப்பாத்தம் பிரகிருஹ்யம் ஆகும்.

अहो ईशाः இதில் **अहो** என்பது ச (**च**) ஆதி கணத்தில் உள்ள **ओ** காரான்த நிபாத்தம் ஆகும்.

57. संबुद्धौ शाकल्यस्येतावनार्षे 1/1/16।। (संज्ञा सूत्रम्)

सम्बुद्धि ओ (अवैदिक) + इति => प्रगृह्यम्

@ ओत् 1/1/15, प्रगृह्यः 1/1/11 ।

संबुद्धौ [71] , ओत् [11], अनार्षे [71], इतौ [71], प्रगृह्यः [11], शाकल्यस्य [61] ।

* सम्बुद्धिनिमित्तक ओकारो वा प्रगृह्योऽवैदिके इतौ परे। विष्णो इति, विष्ण इति, विष्णाविति ।।

சம்புத்தியின் நிமித்தமாக வந்த ஒ (ओ) காரம் விகல்பத்துடன் பிரகிருஹ்யம் ஆகும் அவைதிகம் அல்லது इति பரத்தில் (தொடர்ந்து) உள்ள போது.

विष्णो इति - विष्ण् ओ इ ति - एचोऽयवायावः - अव् - विष्णविति ।
लोप शाकल्यस्य - व् लोप - विष्ण इति ॥

58. मय उञो वो वा 8/3/33।। (विधि सूत्रम्)

मय् + उञ् + अच् => व् (वा)

@ अचि 8/3/32 ।

मयः [51] , उञः [61], वः [11], वा [0], अचि [71] ।

* मयः परस्य उञो वो वा अचि। किम्वुक्तम्, किमु उक्तम् ।।

மய் (मय्) -யை தொடர்ந்து வரும் உ (उञ्) எழுத்துக்கு வ் (व्) விகல்பத்தோடு ஆகும் அச் (अच्) தொடர்ந்து வரும்பொழுது.

मय् என்பது ச (च) ஆதி கணத்தில் உள்ள ஒரு சொல். चादयोसत्त्वे என்ற சூத்திரத்தின் படி ஏக அச் (अच्) உள்ளதால் நிபாத்தம் ஆகின்றது. ஆகையால் பிரகிருஹ்யம் ஆகின்றது.

किमु उक्तम् - किम् उ उ क्तम् -

ஆகும் - **किम्वुक्तम्**

ஆகாது - **किमु उक्तम्** - பிரகிருத்திபாவம்

59. इकोऽसवर्णे शाकल्यस्य ह्रस्वश्च 6/1/127।। (विधि सूत्रम्)

पदान्त इक् + **असवर्ण अच्** => **ह्रस्वः** & **प्रगृह्यम्**

@ अचि 8/3/32 ।

पदान्तस्य [61] , इकः [61], असवर्णे [71], अचि [71] , ह्रस्वः [11], शाकल्यस्य [61], च [0] ।

* पदान्ता इको ह्रस्वा वा स्युर् असवर्णेऽचि। ह्रस्वविधिसामर्थ्यान् न सवरसन्धिः। चक्रि अत्र, चक्र्यत्र। पदान्ता इति किम् - गौर्य्यौ -

பதான்த இக் (**इक्**) ஆனது ரஸ்வம் ஆகாலம் , சவர்ணம் இல்லாத அச் (**अच्**) தொடரும் பொழுது (விகல்பத்தில்)

ரஸ்வம் ஆனது விதிக்கப்பட்டதால் ஸ்வர சந்தி ஆகக்கூடாது.

चक्रि अत्र - चक् इ अ त्र

ஆகும் - **चक् य् अत्र - चक्रयत्र** ।

ஆகாது - **चक्रि अत्र** ।

பதான்தம் கொடுக்கப்பட்டது எதற்காக. **गौरी औ** என்பதில் ஈ (**ई**) என்பது பதான்தமானது இல்லை என்பதால் இங்கு ரஸ்வம் ஆகவில்லை **गौर्यौ**

॥

வார்த்திகம்

சமாசத்தில் இந்த ரஸ்வ நியமம் இல்லை. ஆகையால் **वापी अश्वः** என்ற இடத்தில் சமாசம் ஆகி **वप्यश्वः** என்று சந்தி கூடி நிற்கின்றது.

60. अचो रहाभ्यां द्वे 8/4/46॥ (विधि सूत्रम्)

अच् + र् / ह् + यर् => यर् + यर्

@ वा 8/4/45 ।

अचः [51] , रहाभ्याम् [52], द्वे [12], यरः [61], वा [0] ।

* अचः पराभ्यां रेफहकाराभ्यां परस्य यरो द्वे वा स्तः। गौर्य्यौ। (न समासे) । वाप्यश्वः ॥

அச் (अच्) தொடர்ந்து வரும் ர் (र्) மற்றும் ஹ் (ह्) க்கு தொடர்ந்து வரும் யர் (यर्) ஆனது இரண்டாகலாம் (விகல்பத்தில்).

गौरी औ - गौ र् य् औ என்ற நிலையில் அச் (अच्) -னை தொடர்ந்து ர் (र्) இதை தொடர்ந்து ய் (य्) வருவதால் இது இரண்டாகும் ஆகையால் **गौर्य्यौ** ஆகும்

61. ऋत्यकः 6/1/128।। (विधि सूत्रम्)

पदान्त अक् + ऋत् => ह्रस्वः & प्रगृह्यम्

@ शाकल्यस्य 6/1/127, पदान्तस्य 6/1/109 ।

ऋति [71] , पदान्तस्य [61], अकः [61], ह्रस्वः [11], शाकल्यस्य [61]।

* ऋति परे पदान्ता अकः प्राग्वद् वा। ब्रह्म ऋषिः। पदान्ताः किम् - आर्च्छत् ।।

பதான்த அக் (अक्) தொடர்ந்து ர்ருத் (ऋत्) வரும் பொழுது அக் (अक्) ஆனது ரஸ்வம் ஆகலாம் விகல்பத்துடன்.

ब्रह्म ऋषिः - ஆகும் - ब्रह्म ऋषिः । ஆகாது - ब्रह्मर्षिः ॥

பதான்தம் என்பது எதனால் .

आ ऋच्छत् - இங்கு ஆ (आ) என்பது அக் (अक्) ஆனாலும் பதான்தம் இல்லை அதனால் आर्च्छत् என்ற நிலையிலேயே இருக்கும்.

அச்சந்தி முற்றும்.

इति अच्सन्धि प्रकरणम्

अथ हल्सन्धि प्रकरणम्

அத ஹல்சந்தி

62. स्तोः श्चुना श्चुः 8/4/40।। (विधि सूत्रम्)

(श् / चुँ +[स् / तुँ) + श् / चुँ] => श् / चुँ

स्तोः [61], श्चुना [31], श्चुः [11]।

* सकारतवर्गयोः शकारचवर्गाभ्यां योगे शकारचवर्गौ स्तः। रामश्शेते। रामश्चिनोति। सच्चित्।
शार्ङ्गिञ्जय ।।

ஸ் (स्) மற்றும் த வர்க்கத்திற்க்கு (तुँ) ஷ்$_2$ (श्) மற்றும் ச (चुँ) வர்கத்தின் யோகத்தில் ஷ்$_2$ (श्) மற்றும் ச (चुँ) வர்க்கம் ஆகும்.

உதாரணம்

रामस् शेते - रामश्शेते

रामस् चिनोतो - रामश्चिनोति

सत् चित् - सचित्

शार्ङ्गिन् जय - शार्ङ्गिण्जय

63. शात् 8/4/44।। (प्रतिषेध सूत्रम्)

श् + तुँ => न चुँ

@ तोः 8/4/43, न 8/4/42 ।

शात् [51], तोः [61], न [0] ।

* शात्परस्य तवर्गस्य श्चुत्वं न स्यात्। विश्नः। प्रश्नः ।।

ஷ$_2$ (श्) தொடர்ந்து த (तुँ) வர்க்கம் வந்தது என்றால் ஸ்சுத்வம் (चुँ) ஆகாது

முந்தய சூத்திரத்திர்க்கு அபவாதம்.

உதாரணம்

विश् नः - विश्नः

प्रश् नः - प्रश्नः

64. ष्टुना ष्टुः 8/4/41।। (विधि सूत्रम्)

(ष् / टुँ +[स् / तुँ) + ष् / टुँ] => ष् / टुँ

@ स्तोः 8/4/40 ।

स्तोः [61], ष्टुना [31], ष्टुः [11] ।

* स्तोः ष्टुना योगे ष्टुः स्यात्। रामष्षष्ठः। रामष्टीकते। पेष्टा। तट्टीका। चक्रिण्ढौकसे ।।

ஸ் (स्) மற்றும் த வர்க்கத்திற்க்கு (तुँ) ஷ் (ष्) மற்றும் ட (टुँ) வர்கத்தின் யோகத்தில் ஷ் (ष्) மற்றும் ட (टुँ) வர்க்கம் ஆகும்.

உதாரணம்

रामस् षष्ठः - रामष्षष्ठः

रामस् टीकते - रामष्टीकते

पेस् टा - पेष्टा

तत् टीका - तट्टीका

चक्रिन् ढौकसे - चक्रिण्ढौकसे

65. न पदान्ताट्टोरनाम् 8/4/42।। (प्रतिषेध सूत्रम्)

पदान्त टुँ + <u>स् / तुँ</u> => **न टुँ**

@ स्तोः 8/4/40 , ष्टुः 8/4/41 ।

न [0], पदान्ताद् [51], टोः [51], अनाम् [61], स्तोः [61], ष्टुः [11] ।

* पदान्ताद् टवर्गात् परस्याऽनामः स्तोः ष्टुर् न स्यात्। षट्सन्तः। षट्ते। पदान्तात् किम्? ईट्टे। टोः किम्? सर्पिष्टमम्। (अनाम् नवतिनगरीणामिति वाच्यम्)। षण्णाम्। षण्णवति। षण्णगर्यः ।।

பதான்த ட (ट्ँ) வர்க்கத்தை தொடர்ந்து வரும் ஸ் (स्) மற்றும் த (तुँ) வர்க்கத்திற்க்கு பதில் ஷ் (ष्) மற்றும் ட (ट्ँ) வர்க்கம் ஆதேசம் ஆகாது, நாம் சொல்லினை தவிற என்று அறியவும்.

பதான்தம் என்று கூறப்பட்டது எதனால் - **ईट् ते - ईट्टे**.

टोः எதனால் என்றால் **सर्पिष् तमम्** இங்கு ஷ் (ष्) தொடர்ந்து த (तुँ) வர்க்கம் வருவதால் ட (ट्ँ) வர்க்கம் ஆகும். **सर्पिष्टमम्** .

வார்த்திகம்

नाम् , **नगरि** மற்றும் **नवति** ஆகிய சொற்க்களுக்கு விடுத்து என்று சொல்ல வேண்டும்.

இங்கு **नाम्** , **नगरि** மற்றும் **नवति** ஆகிய சொற்க்களுக்கு ந் (न्) வானது ண் (ण्) ஆகும்.

षड् नाम् - षण्णाम् । **षड् नगर्यः - षण्णगर्यः** । **षड् नवति - षण्णवति** என்று ஆகும்.

66. तोः षि 8/4/43॥ (प्रतिषेध सूत्रम्)

तुँ + ष् => **न** ष्टुँ

@ न 8/4/42 , ष्टुः 8/4/41 ।

तोः ^{61}, षि ^{71}, न ^{0}, ष्टुः ^{11} ।

* न ष्टुत्वम्। सन्षष्ठः ॥

த (तुँ) வர்க்கத்தினை தொடர்ந்து ஷ் (ष्) வந்தால் ஷ்டுத்வம் (ष्टुँ) ஆகாது.

இங்கு பூர்வத்ராசித்தம் சூத்திரம் காரணமாக இது அசித்தம் ஆனாலும் அபவாதம் ஆவதால் நித்தியம் ஆகின்றது. இதனால் - **सन् षष्ठः - सन्षष्ठः** ॥

67. झलां जशोऽन्ते 8/2/39॥ (विधि सूत्रम्)

पदान्त झल् => जश्

@ पदस्य 8/1/16 ।

पदस्य [61], अन्ते [71], झलां [63], जशः [13] ।

* पदान्ते झलां जशः स्युः। वागीशः ॥

பதான்தத்தில் உள்ள **झल्** ஆனது **जश्** ஆகும்.

वाक् ईशः - वागीशः । आत् गुणः - आद्गुणः ॥

68. यरोऽनुनासिकेऽनुनासिको वा 8/4/45॥ (विधि सूत्रम्)

पदान्त यर् + अनुनासिकम् => अनुनासिकम् (वा)

@ पदान्तस्य 8/1/16 ।

पदान्तस्य [61], यरः [61], अनुनासिके [71], अनुनासिकः [11], वा [0]।

* यरः पदान्तस्यानुनासिके परेऽनुनासिको वा स्यात्। एतन्मुरारिः, एतद् मुरारिः। (प्रत्यये भाषायां नित्यम्)। तन्मात्रम्। चिन्मयम् ।।

பதான்த **यर्** ஆனது அனுநாசிகம் தொடர்ந்து வரும் பொழுது அனுநாசிகம் ஆகலாம்.

வார்த்திகம்

அனுநாசிக்க பிரத்தியம் பரத்தில் இருக்கும் பொழுது லௌகிக பாஷையில் நித்தியமாக **यर्** க்கு அனுநாசிகம் ஆகும்.

तद् मात्रम् - तन्मात्रम् । चिद् मात्रम् - चिन्मात्रम् ॥

69. तोर्लि 8/4/60।। (विधि सूत्रम्)

तुँ + ल् => **परसवर्णम् (लकारम्)**

@ सवर्णः 8/4/58 ।

परसवर्णः [11], तोः [61], लि [71] ।

* तवर्गस्य लकारे परे परसवर्णः। तल्लयः। विद्वांल्लिखति। तस्यानुनासिको लः ।।

த (तुँ) வர்க்கமானது லகாரம் (ल्) தொடர்ந்து வரும் பொழுது பரசவர்ணம் ஆகும்.

तद् लयः - तल्लयः

ந (न्) விற்க்கு அனுநாசிகமான ல் (लँ्) ஆகின்றது.

विध्वान् लिखति - विध्वालँ्लिखति

70. उदः स्थास्तम्भोः पूर्वस्य 8/4/61।। (विधि सूत्रम्)

उद् + स्था / स्तम्भः => पूर्वसवर्णम्

@ सवर्णः 8/4/58 ।

उदः [51], स्थास्तम्भोः [62], पूर्वस्य [61], सवर्णः [11] ।

* उदः परयोः स्थास्थम्भोः पूर्वसवर्णः ।।

உத் (उद्) பரத்தில் (தொடர்ந்து) உள்ள **स्था** மற்றும் **स्तम्भः** சொற்க்களுக்கு பூர்வசவர்ணம் ஆதேசம் ஆகும்.

71. तस्मादित्युत्तरस्य 1/1/67।। (परिभाषा सूत्रम्)

पञ्चमि निर्दिष्टम् => उत्तरस्य कार्यम्

@ सवर्णः 8/4/58 ।

तस्माद् [51], इति [0], निदिंष्टात् [51], उत्तरस्य [61]।

* पञ्चमीनिर्देशेन क्रियमाणं कार्यं वर्णान्तरेणाव्यवहितस्य परस्य ज्ञेयम् ।।

பஞ்சமி (ஐந்தாம்) வேற்றுமையால் குறிக்கப்பட்ட செயல் ஆனது

அடுத்துள்ள வர்ணத்தில் ஆகும் என்று அறிய வேண்டும்.

72. आदेः परस्य 1/1/54।। (परिभाषा सूत्रम्)

पूर्व + पर => आदि अल्

@ अलः 1/1/52 ।

आदेः [61], अलः [61], परस्य [61] ।

* परस्य यद्विहितं तत् तस्यादेर् बोध्यम्। इति सस्य थः ।।

பரத்திற்க்கு என்று குறிப்பிடப்பட்டது அது அதனுடைய ஆதி எழுத்தில் என்று அறிய வேண்டும்.

என்று ஸ் (स्) விற்க்கு பதில் த்$_2$ (थ्) என்று வரும்

उद् स्थानम् - उद् थ् थानम् ।

उद् स्तम्भनम् - उद् थ् तम्भनम् ।

என்ற நிலையில் -

73. झरो झरि सवर्णे 8/4/65।। (विधि सूत्रम्)

हल् + झर् + सवर्ण झर् => लोपः (वा)

@ हलः, लोपः 8/4/64 , अन्यतरस्याम् 8/4/62 ।

हलः [51], झरः [61], वा [0], लोपः [11], सवर्णे [71], झरि [71] ।

* हलः परस्य झरो वा लोपः सवर्णे झरि ।।

ஹல் (हल्) -லை தொடர்ந்து வரும் ஜர் (झर्) ஆனது லோபம் ஆகலாம் சவர்ண **झर्** தொடர்ந்து வரும் பொழுது.

उद् थ् थानम् - பி சூ - **उद् थानम्** - **उद्थानम्**

उद् थ् तम्भनम् - பி சூ - **उद् तम्भनम्** - **उद्तम्भनम्**

74. खरि च 8/4/55।। (विधि सूत्रम्)

झल् + **खर्** => **चर्**

@ चरः 8/4/52 , झलाम् 8/4/53 ।

खरि [71], झलां [63], च [0], चरः [13] ।

* खरि झलां चरः स्युः। इत्युदो दस्य तः। उत्थानम्। उत्तम्भनम् ।।

கர் (**खर्**) தொடர்ந்து வரும் பொழுது ஜல் (**झल्**) ஆனது சர் (**चर्**) ஆகும்.

என்று இதனால் **उद्** -ன் **द्** -ஆனது **त्** ஆகின்றது.

उद् थानम् - பி சூ - **उत्थानम्** என்று ரூபம்.

75. झयो होऽन्यतरस्याम् 8/4/62।। (विधि सूत्रम्)

झय् + ह् => पूर्वसवर्णः

@ पूर्वस्य 8/4/61 , सवर्णः 8/4/58 ।

झयः [51], अन्यतरस्याम् [71], पूर्वस्य [61], सवर्णः [11]।

* झयः परस्य हस्य वा पूर्वसवर्णः। नादस्य घोषस्य संवारस्य महाप्राणस्य हस्य तादृशो वर्गचतुर्थः। वाग्घरिः, वाग् हरिः ।।

ஜய் (झय्) தொடர்ந்து வரும் ஹ் (ह्) விற்க்கு பூர்வசவர்ணம் ஆகலாம்.

ह् விற்க்கு நாதம், கோசம், சம்வாரம் மற்றும் மகாபிராணன் என்றபடி பதிலாக அதை போலவே உள்ள நான்காம் வர்க்கம் வரும்

वाक् हरिः - झलां जशोन्ते - वाग् हरिः - பி கூ - **वाग्घरिः -वा- वाग्हरिः ॥**

76. शश्छोऽटि 8/4/63।। (विधि सूत्रम्)

झय् + श् + अट् => छ् (वा)

@ झयः, अन्यतरस्याम् 8/4/62 ।

झयः [51], श : [61], छः [11], अन्यतरस्याम् [71], अटि [71] (, अमि [71]) ।

* झयः परस्य शस्य छो वाऽटि। तद् शिव इत्यत्र दस्य श्चुत्वेन जकारे कृते 'खरि चेऽति जकारस्य चकारः। तच्छिवः, तच्शिवः। (छत्वममीति वाच्यम्)। तच्छ्लोकेन ॥

ஜய் (झय्) -யை தொடர்ந்து வரும் ஷ்$_2$ (श्) க்கு பதில் ச்$_4$ (छ्) ம் ஆகலாம் அட் (अट्) தொடரும் பொழுது.

तद् शिवः என்ற இடத்தில் **द्** –க்கு **स्तोः श्चुना श्चुः** காரணமாக **ज्** ஆகி **खरि च** என்ற சூத்திரத்தினால் **ज्** - வை **च्** - செய்கின்றது என்பதனால் இங்கு **तच् शिवः** மற்றும் **तच्छिवः** என்றும் விகல்பமாக ரூபம் ஆகும்.

வார்த்திகம்

च् - வந்தால் **अम्** தொடரும் பொழுது என்று அறிய வேண்டும்.

तत् श्लोकम् - **स्तोः श्चुना श्चुः** படி - **तज् श्लोकम्** ஆகி ய இந்நிலையில் **ज्** - வை தொடர்ந்து **श्** உள்ளதால் இதை தொடர்ந்து **अट्** - இல்லை ஆனால் வார்த்திகத்தின் படி **अम्** உள்ளதால் ரூபம் **तच्छ्लोकम्** என்று ஆகும்.

77. मोऽनुस्वारः 8/3/23॥ (विधि सूत्रम्)

पदान्त म् + **हल्** => **अनुस्वरः**

@ हलि 8/3/22, पदस्य 8/1/16 ।

मः [61], पदस्य [61], हलि [71] , अनुस्वारः [11] ।

* मान्तस्य पदस्यानुस्वारो हलि। हर वन्दे ॥

ம் (म्) அன்த பதத்திற்க்கு அனுஸ்வாரம் ஆகட்டும் ஹல் (हल्) தொடர்ந்து வரும் பொழுது.

78. नश्चापदान्तस्य झलि 8/3/24॥ (विधि सूत्रम्)

अपदान्त न् / म् + झल् => अनुनासिकम्

@ मः , अनुस्वारः 8/3/23 ।

नः [61], च [0], अपदान्तस्य [61], झलि [71] , मः [61], अनुस्वारः [11] ।

* नस्य मस्य चापदान्तस्य झल्यनुस्वारः। यशांसि। आक्रंस्यते। झलि किम्? मन्यसे ॥

ன் (न्) மற்றும் ம் (म्) பதான்தத்தில் இல்லாமல் இருந்தால் ஜல் (झल्) தொடர்ந்து வந்தால் அனுஸ்வாரம் ஆகும்.

मन्यते என்ற இடத்தில் **मन्** என்ற சொல் அப்பாதான்மாக இருந்தாலும் தொடர்ந்து **झल्** இல்லாததால் அனுஸ்வாரம் ஆகாது.

79. अनुस्वारस्य ययि परसवर्णः ८/४/५८॥ (विधि सूत्रम्)

अनुस्वारम् + यय् => परसवर्णम्

अनुस्वारस्य [61], ययि [71] , परसवर्णः [11] ।

* स्पष्टम्। शान्तः ।।

யய் (यय्) தொடர்ந்து வரும் பொழுது அனுஸ்வாரம் இடத்தில் பரசவர்ணம் ஆகும்.

शाम् तः - शान्तः

இது **नश्चापदान्तस्य झलि** சூத்திரத்தின் படி **म्** அனுஸ்வாரம் ஆகும். **त्** தொடர்ந்து வருவதால் . அதன் சவரணமான **न्** அனுஸ்வாரத்திற்க்கு ஆதேசம் ஆகின்றது என்பதால். **शान्तः** என்று ரூபம் ஆகும்.

80. वा पदान्तस्य 8/4/59।। (विधि सूत्रम्)

पदाान्त अनुस्वारम् + यय् => **परसवर्णम्** (वा)

@ अनुस्वारस्य , ययि , परसवर्णः 8/4/58 ।

वा [0], पदान्तस्य [61], अनुस्वारस्य [61], ययि [71] , परसवर्णः [11] ।

* त्वङ्करोषि, त्वं करोषि ।।

பதான்த்ததில் அனுஸ்வாரத்தினை தொடர்ந்து யய் (यय्) வரும் பொழுது பரசவர்ணம் விகல்பமாக ஆகும்.

81. मो राजि समः क्वौ 8/3/25।। (विधि सूत्रम्)

सम् + (राज् + क्विप्) => म्

@ मः 8/3/23 ।

समः [61], मः [61], मः [11], राजि [71] , क्वौ [71] ।

* क्विबन्ते राजतौ परे समो मस्य म एव स्यात्। सम्राट् ।।

<u>க்விப்</u> (**क्विप्**) பிரத்தியயத்தினை உடைய **राज्** தாது சம் (**सम्**) -மை தொடர்ந்து வரும்பொழுது **सम्** -ன் **म्** -க்கு பதில் **म्** -மே ஆகும்.

सम् राट् .பி சூ - **सम्राट्** ॥

82. हे मपरे वा ८/३/२६।। (विधि सूत्रम्)

म् + ह + म् => म्

@ मः [(61)] 8/3/23 , मः [(11)] 8/3/25 ।

मपरे [71], हे [71] , मः [61], मः [11], वा [0] ।

* मपरे हकारे परे मस्य मो वा। किम् ह्मलयति, कि ह्मलयति। (यवलपरे यवला वा)। कियँ ह्यः, किं ह्यः। किवँ ह्वलयति, किं ह्वलयति। किलँ ह्लादयति, किं ह्लादयति ।।

ம் (म्) -விற்க்கு விக்கல்பமாக ம் (म्) -வே ஆகும் தொடர்ந்து ம் (म्) உடைய ஹ் (ह्) உள்ள போது.

किम् ह्मलयति என்ற நிலையில் म् ஆனது இந்த சூத்திரபடி म्-மே ஆகும் அபாவத்தில் (ஆகாத நிலையில்)

किम्ह्मलयति என்றும் किंह्मलयति ரூபம்.

வார்த்திகம்

य् , व् மற்றும் ल् கூடிய ह् தொடர்ந்து வரும் பொழுது म् -க்கு விகல்பமாக य् , व् மற்றும் ल् என்று ஆகும்.

स्थानेऽन्तरतमः சூத்திரத்தின் காரணமாக அனுநாசிக்க यँ् , वँ् மற்றும் लँ् ஆகும் என்று பொருள்.

किम् ह्यः என்று பி து படி म् - க்கு य् - செய்து कियँ् ह्यः ஆகும் இதை அனுநாசிகம் செய்தால் किय्ँह्यः ஆகிவிடும்.

किम् ह्वलयति - किवँ्ह्वलयति । किम् ह्लयति - किलँ्ह्लयति ॥

83. नपरे नः 8/3/27।। (विधि सूत्रम्)

म् + ह् + न् = न् (वा)

@ मः 8/3/23 , हे, वा 8/3/26 ।

नपरे [71], हे [71] , मः [61], नः [11], वा [0] ।

* नपरे हकारे मस्य नो वा। किन् ह्नुते, किं ह्नुते ।।

ன் (न्) கூடிய ஹ் (ह्) - ம் தொடரும் பொழுது ம் (म्)- க்கு ன் (न्) - ஆகலாம்

किम् ह्नुते - किन् ह्नुते - किंह्नुत ॥

84. आद्यन्तौ टकितौ 1/1/46।। (परिभाषा सूत्रम्)

टित् / कित् => आदि / अन्तम्

आद्यन्तौ [12], टकितौ [12] ।

* टित्कितौ यस्योक्तौ तस्य क्रमादाद्यन्तावयवौ स्तः। षट्त्सन्तः। षट्सन्तः ।।

டித் (टित्) மற்றும் கித் (कित्) எதற்க்கு கூறப்பட்டதோ அதற்க்கு அது கிரமமாக ஆதி மற்றும் அன்தமாகவும் அவயவம் ஆகும்

85. ङ्णोः कुक्टुक् शरि 8/3/28।। (विधि सूत्रम्)

ङ् / ण् + शर् => कुक् / टुक्

@ वा 8/3/26 ।

ङ्णोः [62], कुँक्टुँक् [11] , शरि [71], वा [0] ।

* वा स्तः (चयो द्वितीयाः शरि पौष्करसादेरिति वाच्यम्) प्राङ्ख्षष्ठः, प्राङ् क्षष्ठः, प्राङ्षष्ठः। सुगण्ठ्षष्ठः, सुगण्ट्षष्ठः, सुगणषष्ठः ।।

ங் (ङ्) மற்றும் ண் (ण्) - ற்க்கு குக் (कुक्) மற்றும் டுக் (टुक्) ஆகலாம். ஷ₂ர் (शर्) தொடர்ந்து வரும் பொழுது.

வார்த்திகம்

पौष्करादि என்ற ஆச்சாரியரின் படி ஷ₂ர் (शर्) தொடர்ந்து வரும் பொழுது யய் (यय्) எழுத்துக்களுக்கு இரண்டாம் வர்க்கம் எழுத்துக்கள் வரும்.

உதாரணம்

प्राङ् षष्टः இங்கு ங் (ङ्) - க்கு குக் (कुक्) வருவதால் कित् உடையதால் இது அன்தத்தில் வந்து प्राङ् क् षष्टः என்று ரூபம் பெறுகின்றது. இதற்க்கு பின் <u>பௌஷ்கராதியின்</u> மதப்படி க் (क्) ஆனது இரண்டாம் வர்ணம் பெற்று க்₂ (ख्) என்று ஆகும் ரூபம் प्राङ् ख् षष्टः என்று விகல்பமாக ஆவதால் இங்கு प्राङ् क् षष्टः என்றும் இருக்கும். இந்த ख् ष् சேர்ந்து क्ष् ஆகும் அதனால் प्राङ्क्षष्टः என்றும் பின் कुक् - ம் விகல்பமாக உள்ளதால் प्राङ् षष्टः என்றும் ஆகும்

प्राङ् षष्टः - 1. प्राङ् क् षष्टः - 2. प्राङ् ख् षष्टः - प्राङ्क्षष्टः । 3. प्राङ् षष्टः ॥ என்று இருக்கும்

இது போலவே सुगण् षष्टः -ற்க்கு ण्- என்பதற்க்கு டுக் (टुक्) ஆதேசம் வருவதால் இங்கும் நமக்கு மூன்று ரூபம் கிடைக்கும்.

सुगण् षष्टः - 1. **सुगण् ठ् षष्टः** । 2. **सुगण् ट् षष्टः** । 3. **सुगण् षष्टः** ॥ என்று இப்படி ரூபம் கிடைக்கின்றது.

86. डः सि धुट् 8/3/29॥ (विधि सूत्रम्)

पदान्त ड् + स् => धुट् (वा)

@ वा 8/3/26 ।

डः [62], सि [11] , धुँट् [71], वा [0] ।

* डात् परस्य सस्य धुट् वा ॥

ட் (ड्)- த்தை தொடர்ந்து வரும் ஸ் (स्) - க்கு துட் (धुट्) ஆகலாம்.

षड् सन्तः - இங்கு ஸ் (स्) - க்கு துட் (धुट्) வருவதால் **आद्यन्तो टकितौ** காரணமாக **टित्** ஆனதால் ஆதியில் வந்து **षड् ध् सन्तः** என்ற நிலையில் **खरि च** என்ற சூத்திரத்தினால் **ध्** ஆனது **त्** ஆகின்றது **षड् त् सन्तः** - **षड्तसन्तः** என்றும் பின் விகல்பமாக **षड् सन्तः** என்றும் இருக்கும்.

87. नश्च ८/३/३०॥ (विधि सूत्रम्)

न् + स् => धुट् (वा)

@ वा 8/3/26, डः , सि 8/3/29 ।

नः [61], सि [71] , धुँट् [11], च [0], वा [0] ।

* नान्तात् परस्य सस्य धुड् वा। सन्त्सः, सन्सः ॥

ன் (न्) தொடர்ந்து வரும் ஸ் (स्) - க்கு துட் (धुट्) ஆகலாம்.

सन् सः - सन् ध् सः - खरि च - सन् त् सः - सन्त्सः । सन्सः ॥

88. शि तुक् 8/3/31।। (विधि सूत्रम्)

पदान्त न् + श् => तुक् (वा)

@ वा 8/3/26, ङः , सि 8/3/29 ।

शि [71] , नः [61], पदस्य [61], तुँक् [11], वा [0] ।

* पदान्तस्य नस्य शे परे तुँग् वा। सञ्छम्भुः, सञ्चछम्भुः, सञ्चशम्भुः, सञ्शम्भुः ॥

பதான்த ன் (न्)- க்கு துக் (तुक्) வரலாம் ஷ் $_2$ (श्) தொடரும்பொழுது.

உதாரணம்

सन् शम्भुः துக் (तुक्) வருவதனால் இங்கு **सन् त् शम्भुः** என்று பின் **स्तोः श्चुना श्चुः** ஆகி **सन् च् शम्भुः** என்றும், மீண்டும **स्तोः श्चुना श्चुः** ஆகி **सञ् च् शम्भुः** ஆகி பின் **शश्छोटि** யினால் **सञ् च् छम्भुः** என்றும் மீண்டும் **झरो झरि सवर्णे** - படி விகல்பமாக **च्** - லோபம் ஆகலாம் அதனால் **सञ् च् छम्भुः**

என்று ரூபம் கிடைக்கும்.

89. ङमो ह्रस्वादचि ङमुण् नित्यम् 8/3/32।। (विधि सूत्रम्)

ह्रस्व + पदान्त ङम् + अच् => ङमुट्

ङमः [51], ह्रस्वात् [51], अचि [11], ङमुट् [11], नित्यम् [21] ।

* ह्रस्वात् परो यो ङम् तदन्तं यत्पदं तस्मात् परस्याऽचो नित्यं ङमुट्। प्रत्यङ्ङात्मा, सुगण्णीशः, सन्नच्युतः ।।

ரஸ்வத்தை தொடர்ந்து வரும் ஙம் (ङम्) - னை தொடர்ந்து வரும் அச் (अच्) - க்கு ङमुट्

(ङुट् , णुट् , नुट्) ஆகும் .

உதாரணம்

प्रत्यङ् आत्मा இந்த சூத்திரத்தினால் आ -விற்க்கு ङुट् ஆகி இது प्रत्यङ्ङात्मा என்று ஆகின்றது.

இதை போலவே பின்வருவனவும்.

सुहण् ईशः - णुट् - सुहण्णीशः ।

सन् अच्युत - नुट् - सन्नच्युतः ।

90. समः सुटि 8/3/5।। (विधि सूत्रम्)

सम् + सुट् (स्) => रुँ

@ रुँ 8/3/1 ।

समः [61], सुटि [71], रुँः [11] ।

* समो रुः सुटि ॥

சம் (सम्) - க்கு ரு (रुँ) ஆதேசம் ஆகும் சுட் (सुट्) தொடரும்பொழுது.

உதாரணம்

सम् स्कर्ता இவை இங்கு अलोन्त्यस्य சூத்திரத்தின் படி म् - க்குதான் ஆதேசம் र् (ரேபம்) வரும் ஆகையால் सर् स्कर्ता என்ற நிலையில் அடுத்த சூத்திரம் -

91. अत्रानुनासिकः पूर्वस्य तु वा 8/3/2॥ (अधिकार सूत्रम्)

अवर्णम् + रुँ => अनुनासिकम् (वा)

@ रोः 8/3/1 ।

अत्र [0], अनुनासिकः [11], पूर्वस्य [61], तु [0], वा [0], रोः [51] ।

* अत्र रुप्रकरणे रोः पूर्वस्याऽनुनासिको वा ॥

இங்கு ரு (रुँ) பிரக்கரணத்தில் (8.3.1 முதல் 8.3.2) வரை பூர்வ வர்ணத்தின் ஸ்தானத்தில் விகல்பமாக அனுனாசிக்கம் ஆகும்.

உதாரணம்

सर् स्कर्ता பிருக்கிருத்த சூத்திரத்தினால் रुँ -க்கு முன்பு உள்ள स - ன் अ -காரத்திற்க்கு அனுனாசிக்கம் ஆகலாம் விகல்பமாக. அதனால் நமக்கு கிடைக்கும் ரூபம் பக்ஷதில் सरँ स्कर्ता அபாவத்தில் सर् स्कर्ता என்று ஆகும்.

92. अनुनासिकात्परोऽनुस्वारः 8/3/4।। (अधिकार सूत्रम्)

अनुनासिकं वर्णम् + रु => अनुस्वार आगमः

@ रोः 8/3/1, पूर्वात् 8/3/2 ।

अनुनासिकात् [51], रोः [51], पूर्वात् [51], परः [11], अनुस्वारः [11] ।

* अनुनासिकं विहाय रोः पूर्वस्मात् परोऽनुस्वारागमः ।।

அனுநாசிக்கம் ஆகும் பக்ஷத்தினை விடுத்து ரு (रु)- வின் பூர்வவர்ணத்தினை தொடர்ந்து அனுஸ்வாரம் ஆகமம் ஆகும்.

உதாரணம்

सर् स्कर्ता பிரகிருத சூத்திரத்தின் படி स - வின் अ -காரத்திற்க்கு अम् ஆகி संर् स्कर्ता என்று ஆகின்றது.

93. खरवसानयोर्विसर्जनीयः 8/3/15।। (विधि सूत्रम्)

पदान्त र् + खर् / अवसानम् => विसर्गम्

@ रः 8/3/14, पूर्वात् 8/3/2 ।

खरवसानयोः [72], पदस्य [61], रः [61], विसर्जनीयः [11] ।

* खरि अवसाने च पदान्तस्य रेफस्य विसर्गः। (संपुंकानां सो वक्तव्यः) संस्कर्ता, संस्स्कर्ता ।।

கர் (खर्) மற்றும் அவசானம் தொடரும் பொழுது பதான்த ர் (र्) ஆனது விசர்க்கம் ஆகும்.

வார்த்திகம்

सम् மற்றும் पुम् - க்கு स् என்று சொல்ல வேண்டும்.

संर् स्कर्ता பிருகிருத்த சூத்திரத்தினால். सँस्स्कर्ता । संस्स्कर्ता ॥

94. पुमः खय्यम्परे 8/3/6।। (विधि सूत्रम्)

पुम् + खय् + अम् => रु

@ रुँः 8/3/1 ।

पुमः [61], रुँः [11], खयि [71], अम्परे [71] ।

* अम्परे खयि पुमो रुः। पुंस्कोकिलः, पुँस्कोकिलः ।।

அம் (अम्) - மை உடைய கய் (खय्) தொடரும் பொழுது பும் (पुम्) -க்கு

ரு (रु) ஆகும்.

உதாரணம்

पुम् कोकिलः இங்கு **अलोन्त्यस्य** சூத்திரத்தின் காரணமாக **म्** - க்கு **रु** ஆதேசமாகும் **पुर कोकिलः** பின் இது **अम्** உடைய **खय्** தொடருவதனால் (**क्, औ**) **पुर् कोकिलः** என்று ஆகி பின் **अत्रानुनासिक पूर्वस्य तु वा** மற்றும் **अनुनासिकात्परो अनुस्वारः** மற்றும் **खरवसानयोर्विसर्जिनीयः** என்று இந்த சூத்திரங்கள்படி ரூபம் அடைந்து பின் **सम्पुम्कानां सो वक्तव्यः** என்ற வாத்திகத்தின் படி இங்கு **पुँस्कोकिलः । पुंस्कोकिलः ॥.**

95. नश्छव्यप्रशान् ८/३/७॥ (विधि सूत्रम्)

अप्राशान् पदान्त न् + छव् + अम् => रु

@ रुँः 8/3/1, पदस्य 8/3/16, अम्परे 8/3/6 ।

नः [61], पदस्य [61], रुँः [11], अम्परे [71], छवि [71], अप्रशान् [11] ।

* अम्परे छवि नान्तस्य पदस्य रुः स्यान्नतु प्रशान् शब्दस्य ॥

அம் (**अम्**) -மை உடைய சவ் (**छव्**) -வை தொடர்ந்து வரும்பொழுது பதாந்த ன் (**न्**) -ற்க்கு ரு (**रु**) ஆகும் **प्राशान्** சப்தத்தை தவிற.

உதாரணம்

चक्रिं त्रायस्व இங்கு **प्रशान्** அல்லாத **न्** அன்த பதம் ஆதலால் **रु** வந்து

चक्रिर् ஆகி அனுநாசிக்கம் வந்து **चक्रिँर् त्रायस्व** ஆகி **चक्रिंर् त्रायस्व** அனுஸ்வாரம் மற்றும் விசர்கம் ஆகியவை உண்டாகி **चक्रिँः त्रायस्व । चक्रिंः त्रायस्व** என்று ஆகும்.

96. विसर्जनीयस्य सः 8/3/34।। (विधि सूत्रम्)

विसर्जनीयः + खर् => स्

@ खरि 8/3/15 ।

खरि [72], विसर्जनीयस्य [61], सः [11] ।

* खरि। चक्रिँस्त्रायस्व, चक्रिंस्त्रायस्व। अप्रशान् किम्? प्रशान् तनोति। पदान्तस्य किम्? हन्ति ।।

கர் (**खर्**) தொடரும்பொழுது விசர்கத்திற்க்கு பதிலாக ஸ் (**स्**) ஆதேசம் ஆகும்

चक्रिँः त्रायस्व மற்றும் **चक्रिंः त्रायस्व** இவற்றில் **खर्** தொடருவதால் விசர்க்கம் **स्** ஆகின்றது **चक्रिँस् त्रायस्व । चक्रिंस् त्रायस्व** ॥

97. नॄन् पे 8/3/10।। (विधि सूत्रम्)

नॄन् + प् => रु (वा)

@ रुः 8/3/1, उभयथा 8/3/7 ।

नॄन् [62], रुः [11], पे [71], उभयथा [0] ।

* नॄनित्यस्य रुर्वा पे ।।

ந்ர்ருன் (नॄन्) என்கின்ற சொல்லிற்க்கு விகல்பமாக ரு (रु) ஆகும் ப் (प्) தொடரும் பொழுது.

पाहि (காப்பாற்று) **नॄन् पाहि** பிருக்கித்த சூத்திரத்தினால் **न्** - க்கு **रु** வந்து **नॄर् पाहि** ஆகி பின் அனுநாசிக்கம், அனுஸ்வாரம் மற்றும் விசர்க்கம் ஆகி பின் **विसर्जनीयस्य सः** சூத்திரத்தினால் விசர்க்கமும் **स्** - ம் ஆதேசம் ஆகும் பொழுது **नॄँस् पाहि** । **नॄंस् पाहि** அடுத்த சூத்திரம் -

98. कुप्वो ᳲ क ᳲ पौ च 8/3/37।। (विधि सूत्रम्)

विसर्गम् + कुँ / पुँ => **जिह्वामूलीयम् / उपध्मानीयम्**

@ विसर्जनीयस्य 8/3/34 ।

कुप्वोः [72], विसर्जनीयस्य [61], ᳲकᳲपौ [12], च [0] ।

* कवर्गे पवर्गे च विसर्गस्य ᳲक्ᳲपौ स्तः, चाद् विसर्गः। नॄँᳲपाहि, नॄँःपाहि, नॄंᳲपाहि, नॄंःपाहि, नॄन्पाहि ।।

க (कुँ) வர்க்கம் மற்றும் ப (पुँ) வர்க்கம் விசர்கத்தினை தொடரும்பொழுது

அது முறையே **जिह्वामूलीयम्** மற்றும் **उपध्मानीयम्** ஆகும்.

नॄँःपाहि । नॄंःपाहि – இதில் உள்ள விசர்கத்திற்க்கு பதிலாக இந்த சூத்திரத்தின் படி **नॄँᳵ पाहि** மற்றும் **नॄंᳵपाहि** என்று வரும்.

99. तस्य परमाम्रेडितम् 8/1/2।। (संज्ञा सूत्रम्)

पूर्वम् + परम् (द्वित्वम्) => आम्रेडितम्

@ सर्वस्य , द्वे 8/3/34 ।

तस्य ^{61}, परम् ^{11}, आम्रेडितम् ^{11}, सर्वस्य ^{61}, द्वे ^{0} ।

* द्विरुक्तस्य परमाम्रेडितं स्यात् ।।

எது இரண்டு முறை ஆக்கப்பட்டதோ அதில் பின்பு உள்ளது ஆம்ரேடிதம் என்று பெயர் ஆகின்றது.

कान् कान् என்பதில் இரண்டாவது **कान्** ஆம்ரேடிதம் ஆகும்.

100. कानाम्रेडिते 8/3/12।। (विधि सूत्रम्)

कान् + कान् => रु

@ रुः 8/3/1 ।

कान् [61], आम्रेडिते [71], रुः [11] ।

* कान्नकारस्य रुः स्यादाम्रेडिते परे। कांस्कान् ।।

कान् என்ற சொல்லுடைய **न्** ஆனது ரு (रु) ஆகும் ஆம்ரேடிதம் தொடரும் பொழுது.

कान् कान् பிரகிருத சூத்திரம் படி **कार् कान्** ஆகி பின் இது அனுநாசிக்கம், அனுஸ்வாரம் மற்றும் விசர்க்கம் ஆகியவை ஆகி **काँः कान्** । **कांः कान्** என்றும் பின் **सम्पुम्कानां सो वक्तव्यः** என்ற வார்த்திகத்தின் படி **काँस्कान्** । **कांस्कान्** என்று ஆகும்.

101. छे च ६/१/७३।। (विधि सूत्रम्)

ह्रस्वम् + छ् => **तुक्**

@ ह्रस्वस्य, तुक् 6/1/71, संहितायाम् 6/1/72 ।

ह्रस्वस्य [61], तुँक् [11], छे [71], च [0], संहितायाम् [71] ।

* ह्रस्वस्य छे तुक्। शिवच्छयाया ।।

ரஸ்வத்திற்க்கு துக் (**तुक्**) அவயவம் வரும் ச் (**छ्**) தொடரும் பொழுது.

शिव छाया - शिव त् छाया - स्तोः श्चुना श्चुः இந்த சூத்திரம் அசித்தம் ஆவதால் **झलां जशोन्ते** காரணமாக **त्** - ம் **द्** - ம் ஆகி **शिवद् छाया** ஆகி

மறுபடியும் श्चुः வந்து शिवज् छाया - खरि च ஆகி शिवच्छाया ஆகும்.

102. पदान्ताद्वा 6/1/76।। (विधि सूत्रम्)

पदान्त दीर्घम् + छ् => तुक् (वा)

@ तुक् 6/1/71, छे 6/1/73, दीर्घात् 6/1/75 ।

दीर्घात् [51], पदान्तात् [51], तुँक् [11], छे [71], वा [0] ।

* दीर्घात् पदान्ताच्छे तुग् वा। लक्ष्मीच्छाय, लक्ष्मीछाया ।।

பதாந்தத்தில் உள்ள தீர்க்கம் ஆனது துக் (तुक्) அவயவம் அடையலாம் ச் (छ्) தொடரும் பொழுது.

உதாரணம்

लक्ष्मी छाया பிரகிருத சூத்திரத்தினால் लक्ष्मी त् छाया மற்றும் விகல்ப்பமாக लक्ष्मी छाया என்று ஆகும் பின் लक्ष्मी त् छाया என்பது स्तोः श्चुना श्चुः மூலமாக लक्ष्मीच्छाया என்று ஆகின்றது. அதனால் இரண்டு ரூபம் வரும் लक्ष्मीछाया । लक्ष्मीच्छाया ॥

ஹல்சந்தி முற்றும்

इति हल्सन्धि प्रकरणम्

अथ विसर्गसन्धि प्रकरणम्

அத விஸர்க்க சந்தி

103. विसर्जनीयस्य सः 8/3/34।। (विधि सूत्रम्)

विसर्गम् + खर् => स्

@ खरि 8/3/15 ।

खरि [71], विसर्जनीयस्य [61], सः [11] ।

* खरि । विष्णुस्त्राता ।।

கர் (खर्) தொடரும்பொழுது விசர்கத்திற்க்கு பதிலாக ஸ் (स्) ஆதேசம் ஆகும்

உதாரணம்

विष्णुः स्त्राता இவற்றில் **खर्** தொடருவதால் விசர்க்கம் **स्** ஆகின்றது

विष्णुस्स्त्राता என்று ரூபம்.

104. वा शरि 8/3/36।। (विधि सूत्रम्)

विसर्गम् + स् => विसर्गम् (वा)

@ विसर्जनीयस्य 8/3/34, विसर्जनीयः 8/3/35 ।

शरि [71], विसर्जनीयस्य [61], वा [0], विसर्जनीयः [11] ।

* शरि विसर्गस्य विसर्गो वा । हरिः शेते, हरिश्शेते ॥

ஷ₂ர் (शर्) தொடரும் பொழுது விசர்க்கத்திற்க்கும் விசர்க்கம் ஆகலாம்.

உதாரணம்

हरि शेते இங்கு शर् தொடரும் பொழுது விசர்க்கத்திற்க்கு स् ஆகும் हरिस्शेते இந்த சூத்திரத்தின் படி விசர்க்கத்திறக்கு விசர்கமே ஆதேசம் விகல்பமாக ஆகும். हरिःशेते விகல்பம் என்பதால் हरिस्शेते இதில் स्तोः श्चुना श्चुः வந்து स् - श् ஆகி हरिश्शेते
என்று ரூபம் ஆகும்.

105. ससजुषो रुः 8/2/66॥ (विधि सूत्रम्)

पदान्त स् / सजुष् => रु

@ पदान्तस्य 8/1/16 ।

ससजुषोः [62], रुः [11], पदस्य [61] ।

* पदान्तस्य सस्य सजुषश् च रुः स्यात् ॥

பதான்த ஸ் (स्) மற்றும் ஸஜூஷ் (सजुष्) -க்கு ரு (रु) ஆதேசம் ஆகும்.

உதாரணம்

शिवस् अर्च्यः பிரகிருத சூத்திரத்தினால் **स्** - க்கு **रु** ஆதேசம் ஆகின்றது அதனால் **शिवर् अर्च्यः** ஆகி -

106. अतो रोरप्लुतादप्लुते 6/1/113।। (विधि सूत्रम्)

अप्लुत अ + रु + अप्लुत अत् => उ

@ अति 6/1/111, उत् 6/1/109 ।

अप्लुताद् [51], अतः [51], रोः [61], उत् [11], अप्लुते [71], अति [71] ।

* अप्लुताद् अतः परस्य रोर् उः स्याद् अप्लुतेऽति। शिवोऽर्च्यः ।।

அப்ளுத்த அ (अ) காரத்தினை தொடர்ந்து வரும் ரு (रु) -க்கு உ (उ) ஆதேசம் (ரஸ்வம்) ஆகும், தொடர்ந்து அப்ளுத்த அத் (अत्) வரும் பொழுது.

உதாரணம்

शिवर् अर्च्यः என்பது இந்த சூத்திரத்தினால் **शिव उ अर्च्यः** என்று ஆகி **आद् गुणः** பின் **शिवोऽर्च्यः** என்று ரூபம் ஆகும்.

107. हशि च 6/1/114।। (विधि सूत्रम्)

अप्लुत अ + रु + हश् => उ

@ अप्लुताद् , अतः , रोः 6/1/113, उत् 6/1/109 ।

अप्लुताद् [51], अतः [51], रोः [61], उत् [11], हशि [71], च [0] ।

* तथा । शिवो वन्द्यः।

ஹஷ்$_2$ (हश्) தொடரும் பொழுது அப்ளுத்த அ (अ) -காரத்தை தொடர்ந்து உள்ள ரு (रु)-க்கு உ (उ) -காரம் ஆதேசம் ஆகும்.

शिवस् वन्द्यः இங்கு **ससजुषोः रुः** சூத்திரத்தினால் **शिव र् वन्द्यः** ஆகி, அடுத்து இந்த சூத்திரத்தின் படி **शिव उ वन्द्यः** என்று ஆகி **आद् गुणः** - வினால் **शिव ओ वन्द्यः** பின் **शिवोवन्द्यः** என்று ரூபம் கிடைக்கின்றது.

108. भोभगोअघोअपूर्वस्य योऽशि 8/3/17।। (विधि सूत्रम्)

भो / भगो / अघो / अ + रु + अश् => य्

@ रोः 6/1/113 ।

भोभगोअघोअपूर्वस्य [61], रोः [61], यः [11], अशि [71] ।

* एतत्पूर्वस्य रोर्यादेशोऽशि। देवा इह, देवायिह। भोस् भगोस् अघोस् इति सान्ता निपाताः तेषां रोर्यत्वे कृते ।।

போ , பகோ , அகோ (**भो , भगो , अघो**) மற்றும் அ (अ) வர்ணத்தின் முன்பு பூர்வத்தில் இருக்கும்பொழுது ரு (रु) -க்கு ய் (य्) - ம் ஆதேசம் ஆகும் அஷ்$_2$ (अश्)-- தொடரும் பொழுது.

देवास् इह இங்கு ससजुषोः रुः வினால் देवार् इह என்று ஆகி இந்த சூத்திரத்தின் படி र् (ரேபம்) க்கு य् ஆதேசமாக ஆகி देवाय् इह என்று ஆகும் பக்ஷத்தில் अ வர்ணத்தை தொடர்ந்து अश् வந்தால் य् லோபமாகும் அதனால் लोपशाकल्यस्य சூத்திரத்தின் பிரகாரம் देवा इह என்று விகல்பமாக ரூபம் ஆகுவதால். இங்கு आद् गुणः எடுக்கும் நிலையில் பூர்வத்ராசித்தம் சூத்திரத்தின் படி இங்கு गुण எடுப்பது இல்லை. அதனால் இந்த ரூபம் देवाय् इह என்பது देवायिह என்று ரூபம் கிடைக்கிறது.

109. हलि सर्वेषाम् 8/3/22।। (विधि सूत्रम्)

भो / भघो / अघो / अ + य् + हल् => लोपः

@ भोभगोअघोअपूर्वस्य 8/3/17, यस्य 8/3/18, लोपः 8/3/19 ।

भोभगोअघोअपूर्वस्य [61], यस्य [61], लोपः [11], हलि [71], सर्वेषाम् [63]।

* भोभगोअघोअपूर्वस्य यस्य लोपः स्याद्धलि। भो देवाः। भगो नमस्ते। अघो याहि।

போ , பகோ , அகோ (भो , भगो , अघो) மற்றும் அ (अ) வர்ணத்தின் பூர்வத்தில் உள்ள நிலையில் ய் (य्) ஆனது லோபம் ஆகும் ஹல் (हल्) தொடர்ந்து வரும்பொழுது.

भो य् देवा என்பது பிரகிருத சூத்திரத்தினால் भो देवा என்று ஆகின்றது இதுபோன்றே भगो य् नमस्ते - भगो नमस्ते । अघो य् याहि - अघो याहि என்று

ஆகும்.

110. रोऽसुपि 8/2/69।। (विधि सूत्रम्)

अहन् + न सुप् => र्

@ अहन् 6/2/68 ।

अहन् [61], रः [11], असुँपि [71] ।

* अह्नो रेफादेशो न तु सुँपि। अहरहः। अहर् गणः ।।

அஹன் (अहन्) சப்தத்திர்க்கு ர் (र्) (ரேபம்) ஆதேசம் ஆகும் ஆனால் ஸுப் (सुप्) தொடரும் பொழுது அல்ல.

अहन् अहन् இங்கு **सुप्** தொடராததால் **अहर् अहर्** என்று ஆகி இந்த நிலையில் **खरवसानयोर्विसर्जनीयः** என்ற சூத்திரத்தின் படி **अहरहः** என்று ரூபம் கிடைக்கின்றது.

अहन् गणः இந்த இடத்தில் **र्** ஆகி **अहर् गणः** என்று ஆகி பின் **अहर्गणः** ஆகும்.

111. रो रि 8/3/14।। (विधि सूत्रम्)

र् + र् => लोपः

@ लोपः 8/3/13 ।

रः [61], रि [71], लोपः [11] ।

* रेफस्य रेफे परे लोपः।

ரேபம் ரேபத்தை தொடரும்பொழுது பூர்வ ரேபம் லோபம் ஆகும்.

पुनर् रमते - पुन रमते ஆகி -

112. ढ्रलोपे पूर्वस्य दीर्घोऽणः 6/3/111।। (विधि सूत्रम्)

अण् + **लोप ढ् / र् => दीर्घम्**

ढ्रलोपे [71], पूर्वस्य [61], दीर्घो [11], अणः [61] ।

* ढरेफयोर् लोपनिमित्तयोः पूर्वस्याणो दीर्घः। पुना रमते। हरी रम्यः। शम्भू राजते। अणः किम्? तृढः, वृढः। मनस् रथ इत्यत्र रुत्वे कृते हशि चेत्युत्वे, रोरीति लोपे च प्राप्ते -

ட் (ढ्) மற்றும் ர் (र्) லோபம் ஆகும் நிலையில் அதற்க்கு முன்பு உள்ள அன் (**अण्**) ஆனது தீர்க்கம் ஆகும்.

पुन रमते இதனால் **पुना रमते** என்று ஆகும். இப்படியே **हरी रम्यः** மற்றும் **शम्भू राजते** ஆகியவைகளும் என்று அறிய வேண்டும்.

तृद् ढः மற்றும் **वृद् ढः** என்பதில் பூர்வத்தில் **द्** லோபம் ஆகியதால் **अण्** அல்லாதததால் **ऋ** காரத்திற்க்கு தீர்க்கம் ஆகவில்லை.

मनस् रथः என்ற நிலையில் **ससजुषोः रुः** வினால் **रु** ஆகிய நிலையில் **मनर् रथः** இந்த நிலையில் **हशि च** மற்றும் **रो रि** இவைகளால் உத்வம் மற்றும் லோபம் இரண்டும் வரும் நிலையில் -

113. विप्रतिषेधे परं कार्यम् 1/4/2।। (परिभाषा सूत्रम्)

विधि 1 = विधि 2 => विधि 2

विप्रतिषेधे [71], परम् [11], कार्यम् [11] ।

* तुल्यबलविरोधे परं कार्यं स्यात्। इति लोपे प्राप्ते पूर्वत्राऽसिद्धमिति 'रो रि' इत्यस्यासिद्धत्वादुत्वमेव। मनोरथः ।।

வேறு வேறு இடங்களில் உண்டாகும் சூத்திரங்களானது ஒரே நேரத்தில் ஓர் இடத்தில் உண்டாகும் நிலை ஏற்பட்டால் பர சூத்திரத்தின் காரியம் நடைப்பெறும்.

என்று இதனால் **रो रि** யால் லோபம் ஆகும் இன் நிலையில் **पूर्वत्रासिद्धम्** தின் சூத்திரத்தினால் அசித்தம் ஆகும்படியால் **हशि च** படி उ- த்வமே நடக்கும்.

मनर् रथः - हशि च - मन उ रथः - आद् गुणः - मनोरथः - என்று ரூபம் சித்தம் ஆகும்.

114. एतत्तदोः सुलोपोऽकोरनञ्समासे हलि 6/1/132।। (विधि सूत्रम्)

अककार एतद् / तद् + स् + हल् => लोपः

एतत्तदोः [62], सुँलोपः [11], अकः [62], अनञ्समासे [71], हलि [71] ।

* अककारयोर् एतत्तदोर् यः सुस् तस्य लोपः स्याद्धलि न तु नञ्समासे। एष विष्णुः। स शम्भुः। अकोः किम्? एषको रुद्रः। अनञ्समासे किम्? असः शिवः। हलि किम्? एषोऽत्र ।।

நஞ் (नञ्) சமாசத்தை தவிற க (क्) காரம் இல்லாத ஏதத், தத் (एतद् , तद्) இவைகளின் ஸ் (स्) -ஆனது லோபம் ஆகும் ஹல் (हल्) தொடரும் பொழுது.

एषाः विष्णुः பிரகிருத சூத்திரத்தினால் एषस् विष्णुः - एष विष्णुः இதுபோலவே
ஆகும். सः शम्भुः - सस् शम्भुः - स शम्भुः ॥

एषकः रुद्रः - एषकस् रुद्रः - क् காரம் உடைய एतद् என்பதால் सु லோபம் ஆகமால் - एषक् उ रुद्रः - ஆகி பின் आद् गुणः -வின் மூலம் एषको रुद्रः என்று ரூபம் ஆகும்.

115. सोऽचि लोपे चेत्पादपूरणम् 6/1/134।। (विधि सूत्रम्)

स / एष + सुँ + अच् => लोपः पादपूरणञ्चेत्

@ सुँलोपः 6/1/132, एव 6/1/133 ।

सः [61], सुँलोपः [11], अचि [71], लोपे [71], चेत् [0], एव [0], पादपूरणम् [11] ।

* सस् इत्यस्य सोर् लोपः स्याद् अचि पादश् चेल्लोपे सत्येव पूर्येत। सेमाम् अविड्ढि प्रभृतिम्। सैष दाशरथी रामः ॥

ஸ: (स:) என்பதின் ஸு (सु) லோபம் ஆகலாம் பாதம்மானது பூர்த்தி ஆகும் நிலையில்.

सस् इमाम् – स् லோபம் ஆகி स इमाम् – गुण – सेमाम् ।

सः एसः – सस् एसः லோபம் वृद्धि ஆகி सैसः என்று ஆகும்.

விஸர்க்கசந்தி முற்றும்

इति विसर्गसन्धि प्रकरणम्

⇨ अच् प्रकृतिभाव हल् विसर्ग स्वरादिसन्धि इति पञ्चसन्धयः

⇨ **அச் – ப்ரகிருதிபாவம் – ஹல் – விசர்க – ஸ்வராதி சந்தி ஆகியவை பஞ்சசந்தி ஆகும்.**